
ЖИТНО ЗЪРНО

СЪДЪРЖАНИЕ

* * *
2.

Д-ръ Ел. Коенъ

Г. Тахчиевъ

* *

G. Nordmann

Кр. В.

*

Б. Боевъ

Н. Каллертсъ

Е.

Д. Антонова и С.

Отзиви, Вести, Книгописъ

Du Maître

Тритъ порядъка.

Образътъ на жената въ Евангелието —

Иродиада и Саломе — нейна дъщеря.

Корективъ, изправителъ на живота.

Живѣене за Цѣлото.

Паневритмията.

Геометрия въ мисълта.

Нѣколко думи върху съвременната психология.

Ржцетъ на Ан. Мелонъ и Боби Джонсъ.

Изъ нашия животъ: Разговори съ

Учителя.

Впечатления отъ Рила.

Дни на отливъ. Утринната пѣсень.

Стихове.

La Vie pour le Tout.

SOMMAIRE

* * *
G.

D-r El. Cohen

G. Tachtchiev

* *

G. Nordmann

Cr. V.

*

B. Boëv

N. Calerts

E.

D. Antonova et S.

Echos, nouvelles et livres nouveaux

Du Maître:

Le trois ordres.

L'image de la femme dans l'Evangile —

Hérodiade et Salomé — Sa fille.

Le correctif — redresseur de la vie.

La Vie pour le Tout.

La Paneurythmie.

La géométrie en pensée.

Quelques mots sur la psychologie contemporaine.

Les mains d'André Melon et de Bobby Johns

De notre vie.

Impressions de Rila.

Les jours de reflux. Chant du matin.

Vers.

La Vie pour le Tout. (en français)

ЖИТНОЗЪРНО

Година XI

Кн. 9 и 10

Тритъ порядъка

Три порядъка има въ свѣта: идеаленъ, реаленъ и материаленъ.

Идеалниятъ порядъкъ е създаденъ отъ Бога; реалниятъ отъ Природата, която въ своята съвкупностъ представя проява на велики, разумни същества, работещи подъ ръководството на идеалния свѣтъ; материалниятъ порядъкъ е създаденъ отъ съществата отъ човѣшката раса. Материалниятъ порядъкъ произтича отъ реалния, а реалниятъ — отъ идеалния. Както Богъ промишлява за идеалния свѣтъ и поддържа неговия идеаленъ редъ, както Природата се грижи за реалния порядъкъ, така и ние трѣбва да се грижимъ за материалния свѣтъ. И понеже последниятъ не е напълно организиранъ, нашата задача седи именно въ това да го организираме и устроимъ.

Само половината отъ материята на материалния свѣтъ е организирана, другата половина — не е. Оттамъ произтичатъ тия постоянни промѣни въ материалния свѣтъ, тия разрушения, тази неустойчивостъ. Ето защо, всички същества, които сж свързани почти изключително съ материалния редъ на нѣщата, чувствуватъ едно постоянно недоволство, една вътрешна неудовлетвореностъ, единъ постояненъ страхъ предъ превратноститъ на съдбата. И наистина, въ този свѣтъ на постоянни промѣни, въ който всичко се мѣни, всичко прехожда, губи се и чезне, никой не може да намѣри сигурна опора за своя животъ. Тази именно несигурностъ, този страхъ, които царятъ въ материалния свѣтъ, довеждатъ често пжти хората до отчаяние, и тѣ пожелаватъ смъртта. Тѣ искатъ да се отърватъ отъ „тоя свѣтъ“, сиречь отъ материалния порядъкъ, който е творение на човѣка, да отидатъ „при Бога“, сиречь да влѣзатъ да живѣятъ въ идеалния свѣтъ. Подобно желание у хората показва, преди всичко, че тѣ не разбиратъ нито материалния свѣтъ, нито реалния, нито идеалния. Защото невъзможно е човѣкъ да се освободи отъ материалния порядъкъ, докато не го разбере, докато не разреши неговитъ задачи и то въ течение не само на едно, а на редица съществування. Човѣкъ трѣбва да разбере, че неговата работа за сега е тукъ, на земята, въ материалния свѣтъ. Нему предстои задачата да организира известно количество материя отъ тоя свѣтъ, да я подчини на своя творчески духъ, който пребивава въ идеалния свѣтъ.

Едно отъ най-големитъ суевѣрия на човѣка е, че иска да влѣзе въ живота на идеалния свѣтъ чрезъ смъртта! Една отъ най-големитъ му заблуди е да търси освобождение отъ материалния свѣтъ въ смъртта. Ала какво освобождение може да има въ смъртта? — Въ смъртта има робство. Тамъ съществуватъ най-големитъ ограничения. Тамъ човѣкътъ, който не е разбралъ живота на материалния свѣтъ, ще бжде лишенъ отъ всички права на живота, отъ всичко съ което е разполагалъ дотогава. И понеже не познава ни реалния, ни идеалния

порядъкъ, за да може да живѣе въ тѣхъ, той ще се намѣри въ сж-
щински затворъ.

Ясно е, следователно, колко е суетна надеждата на нѣкои да
живѣятъ въ идеалния свѣтъ. Тѣ не сж проучили още материалния
и реалния свѣтъ, а искатъ веднага да влѣзатъ въ идеалното, боже-
ственото.

Човѣкъ трѣбва да проучи, преди всичко, материалния свѣтъ. Той
трѣбва да проучи своето тѣло, своя мозъкъ, своитѣ дробове и сърце,
своя стомахъ, функциитѣ на своитѣ органи, ако иска да има една
ясна представа за материалния свѣтъ, ако иска да владѣе неговитѣ
сили и закони. Често хората искатъ да бждатъ царе, държавници,
управници — да уреждатъ сждбинитѣ на другитѣ хора, да „оправятъ
свѣта“. Но преди всичко човѣкъ трѣбва да стане „царь“ на своето
тѣло, на своята държава, да управлява разумно своитѣ многобройни
поданници — клеткитѣ на своя мозъкъ, дробове, стомахъ. Тогава той
ще схване връзката, що сжествува между тритѣ порядъка въ свѣта.
Защото мозъкътъ въ материалния порядъкъ е свързанъ съ идеалния
свѣтъ; дробоветѣ — съ реалния, а стомахътъ — съ материалния. И
разстройствата, болеститѣ, които се явяватъ въ тия органи, респ. въ
нервната, дихателна и храносмилателна системи показватъ, въ коя
область човѣкъ е предизвикалъ известна дисхармония, съ кой свѣтъ
той е влѣзълъ въ противоречие.

Ако искаме да изразимъ музикално естеството на тия три свѣта,
на тия три порядъка, ще кажемъ, че идеалниятъ свѣтъ е свѣтъ на
абсолютна хармония — въ него нѣма ни единъ дисонансъ. Въ реалния
свѣтъ се допуща само единъ дисонансъ въ една редица прояви. А въ
материалния свѣтъ дисонанситѣ и консонанситѣ сж по половина. Отъ
музикално гледище, злото, тѣй характерно за материалния свѣтъ, е
единъ дисонансъ. Всички противоречия, всички недоразумѣния, които
се срещатъ на всѣка крачка въ материалния животъ, сж все дисо-
нанси, които изискватъ своето разрешение. И човѣкъ нѣма какво да
негодува противъ материалния порядъкъ, да се възмущава отъ него,
а да го разбере въ неговата сжщина. Той трѣбва да се научи музи-
кално да разрешава неговитѣ дисонанси — нѣщо, което ще го научи
да съгласува материалния свѣтъ съ реалния и идеалния. Тукъ се крие
ключътъ за успѣха му въ материалния свѣтъ. И тукъ лежи неговото
освобождение отъ ограничителнитѣ условия на материалния редъ.

Въ материалния свѣтъ човѣкъ трѣбва да бжде много уменъ,
много мждъръ, за да знае какъ да живѣе. Защото много мжно се
живѣе въ материалния свѣтъ. Въ него хората сж много утѣснени, тѣ
сж сбѣхтани въ едно малко пространство — липсва имъ просторъ!
При това, той е свѣтъ на еднообразие. Кждето и да влѣзешъ — между
прости, учени, вѣрующи, невѣрующи, всрѣдъ едно или друго общество,
всички искатъ да бждешъ като тѣхъ! Въ наука, религия, общественъ
животъ — навсѣкжде има еднообразие, униформеностъ. Не се ли облѣ-
чешъ въ тази „униформа“, ти си си вече подозрителенъ индивидъ.

Между материалния свѣтъ, обаче, и идеалния сжествува из-
вестна връзка, известно съответствие. Материалниятъ порядъкъ може
да се изправи само чрезъ идеалния. А идеалниятъ свѣтъ може да
бжде опознатъ отъ човѣка само чрезъ материалния. Човѣкъ, който не
е слизалъ въ материалния свѣтъ и не е живѣлъ въ него, не може да
разбере и идеалния свѣтъ. Защото материалниятъ свѣтъ е една лабо-
ратория за човѣшкиятъ духъ, едно опитно поле за работа. И когато

искатъ да опитатъ едно сщество, доколко е разбрало божествения свѣтъ, изпращатъ го въ материалния свѣтъ, за да видятъ какъ ще се прояви.

Но и обратното е вѣрно — за да разбере човѣкъ материалния свѣтъ, трѣбва да е живѣлъ въ идеалния. Който, следователно, не разбира материалния свѣтъ, не е живѣлъ въ идеалния. Защо трѣбва да слизае на земята? — За да разберемъ идеалния, божественъ свѣтъ. Защо трѣбва да влѣземъ въ идеалния свѣтъ? — За да разберемъ материалния. Ако човѣкъ не мине презъ школата на материалния свѣтъ, нѣма да знае какъ да служи на Бога.

Често хората, като не разбиратъ естеството на тритѣ порядѣка, смѣсватъ нѣщата и изпадатъ въ нежелателни недоразумѣния. Така за примѣръ, мнозина искатъ изведнѣжъ да осжществятъ нѣщата тукъ на земята. Това, обаче, е невъзможно въ материалния свѣтъ. Мигновеното осжществяване на нѣщата е свойство само на идеалния свѣтъ. Въ него, каквото помисли човѣкъ, веднага става. Това е така, защото движението тамъ обладава такава скоростъ, каквата е непонятна за човѣшкия умъ. Въ материалния свѣтъ пъкъ движението е така бавно, че сж необходими вѣкове за осжществяване на нѣщата. Ето защо, вѣчността е за материалния свѣтъ.

Друго едно недоразумѣние, което произтича отъ това смѣсване на нѣщата е желанието у нѣкои да обичатъ всички хора на земята. Само по себе си това е една велика идея, чието реализиране е възможно само въ идеалния свѣтъ. Искане ли човѣкъ да я приложи на земята, ще изпадне въ голѣмо противоречие. Тукъ се коренятъ заблудитѣ на мнозина религиозни мечтатели, мъгляви идеалисти и утописти. Съ тѣзи заблуди окултниятъ ученикъ трѣбва окончателно да ликвидира. Той трѣбва да разбира, още сега, въ настоящето, тритѣ велики порядѣка въ свѣта, тѣхнитѣ възможности и тѣхнитѣ взаимни врѣзки. Затова той се учи да работи преди всичко въ лабораторията на своето тѣло — въ своя мозѣкъ, дробове и стомахъ.

Окултниятъ ученикъ знае, че въ идеалния свѣтъ, „при Бога“ не се отива чрезъ смъртта, както си мечтаятъ вѣрующитѣ, заблуждавани отъ тѣхнитѣ невежи пастири. Въ идеалния свѣтъ се влиза чрезъ вѣчния процесъ на „новораждането“, за който е загатналъ Христосъ. Новораждането е процесъ на вѣчно подмладяване и обнова. Защото това е интимната сжщина и на идеалния свѣтъ — вѣчна обнова, вѣчно подмладяване. Тѣй както основния процесъ на реалния свѣтъ е растенето и развитието, а на материалния — промѣната.

Окултниятъ ученикъ не иска да бѣга отъ земята, да се „отърве“ отъ материалния свѣтъ. Той знае, че докато не превъзмогне противоречията на тоя животъ вжтре въ себе си, докато не стане господаръ на своя мозѣкъ, дробове и стомахъ, на своитѣ мисли, чувства и постѣпки, нѣма да се освободи отъ земята, отъ материалния редъ. Той знае, че и да умре, пакъ тукъ ще остане.

Той не иска да умре, за да се отърве отъ земния животъ. Неговиятъ девизъ не е „отъ животъ въ въ смъртъ“, а „отъ смъртъ въ животъ“.

Отъ смъртъ въ животъ! Отъ безвѣрие въ вѣра! Отъ зло въ добро! Отъ безлюбие въ Любовта!

Образът на жената въ Евангелието

Иродиада и Саломе — нейна дъщеря

Ненаправдно трагичният епизодъ за обезглавяването на Иоана Кръстителя е привлѣкълъ творческото въображение на художници, музиканти и драматурзи. Безъ съмнѣние, той е изпълненъ съ рѣдкъ драматизмъ. При това, централно мѣсто въ тия произведения на изкуството заема Саломе, дъщерята на Иродиада. Тя е главна героиня на едноименната драма отъ Оскаръ Уайлда, около нейния образъ се върти действието въ операта Саломе отъ Рихардъ Щраусъ, тя е една отъ главниѣ фигури въ Зудермановия Йоханесъ.

Какъ е нарисувана Саломе въ евангелието? Както винаги — много просто, съ нѣколко шриха. Въ малко по-подробно предадения у Марка разказъ е казано, че на тържеството, което Иродъ устроилъ на рождения си день, и на което били поканени всички голѣмци, хилядници и галилейски старейшини, дъщерята на Иродиада излѣзла да играе и твърде угодила, както на Ирода, тъй и на седещитъ съ него. Ала тя е играла твърде пленително, за да изтръгне отъ устата на тетрарха думитъ: „Искай отъ мене, каквото щешъ, и ще ти го дамъ“. Дори той ѝ се заклева: „Каквото и да поискашъ отъ мене, ще ти дамъ, даже до половината царство“.

За да даде такова тържествено обещание предъ своитѣ първенци и да го скрепи съ клетва, Иродъ не ще да е билъ опияненъ само отъ виното и блѣсъка на пира, а и отъ прелѣстителната игра на Саломе. Ясно е, че Саломе не е била обикновена танцьорка, обикновена балерина, за да употребимъ една съвременна дума. Въ нейното изкуство е имало нѣщо магично, за да може да очарова толкова зрители, да ги държи прехласнати съ своята игра, да отвори погледътъ имъ и сърдцата имъ за нея. Въ своя възторгъ, навѣрно всички сж почувствували готовностъ да ѝ се отплатятъ, и тази тѣхна готовностъ щедро да ѝ одарятъ за насладата, що имъ е дала съ своето изкуство, съ чароветъ на своето тѣло, изливащо се въ жива, пленителна игра, намира яркъ и единодушенъ изразъ въ щедрото обещание на Ирода, скрепено съ царска клетва: „Каквото и да поискашъ отъ мене, ще ти дамъ, дори и половината царство“.

Обладаваща чара на ония жени, които иматъ змийски гъвкави тѣла, напоени съ астраленъ магнетизмъ, Саломе е проектирала съ всѣко свое движение флуидитъ на този магнетизмъ и е действувала по таквъ начинъ магически върху зрителитъ. Нейнитѣ танци сж били художествени стилизации на съблазнѣнта, доведена у тази жена-прелѣстителка до истинско изкуство — магичното изкуство на „астралната жена“. Въ мрежата на нейната игра, изплетена отъ флуидни движения, е билъ оплетенъ не само Иродъ, а и всички присѣстващи. Колко Иродовци, впрочемъ, сж били улавяни въ мрежитъ на „астралната жена“, колко корони, колко тиари сж се търкулвали въ нея, колко главни на пророци сж падали окървавени въ тия мрежи, колко военачалници сж попадали въ тази флуидна паяжина, безъ да могатъ да я съсѣкатъ, макаръ да сж носѣли мечъ! Защото, колкото може да се съсѣче вода съ мечъ, толкова може да се разкъса съ мечъ и нѣжната, ала флуидна паяжина на „астралната жена“.

И ето, Саломе, живо въплъщение на стилизуваното въ игра изкуство на съблазнѣта — най-тънкото изкуство на астралната жена — очарова и Ирода и всички участващи въ пира. Виното — единъ отъ възбудителитѣ на астралното тѣло — прави последното особено възприемчиво за токоветѣ на Саломе, проектирани чрезъ движенията на нейния танцъ. Чудно ли е тогава, че и Иродъ, и всички пируващи изпадатъ въ такова опиянение? Само едно сжщество на тоя пиръ е останало съ непомжтенъ взоръ и бистъръ мозъкъ. Само едно сжщество е останало незасегнато отъ чара на Саломе. Това е била Иродиада, нейната майка. Като стратегъ, начерталъ съ най-тънки подробности своя планъ за действие, пресмѣтналъ всички ходове, тя наблюдава танца на своята дъщеря — истинска магична операция — и следи действието на ония невидими флуиди, по-опасни отъ най-страшнитѣ отровни газове на наши дни, които той излъчва. Следи действието на своето магическо оржие, затъмняващо разума, покосяващо волитѣ и чака мига на крайната победа, въ който ще падне крепостъта. Вие вече се досѣщате, коя крепостъ е искала да превземе Иродиада — Йоанъ Кръстителъ.

Въ евангелието е казано, че Иродиада, която била братова жена на Иродъ, намразила Пророка и искала да го убие, защото той билъ противъ тѣхния бракъ; че не можела, обаче, да стори това, защото Иродъ считалъ Иоана за праведенъ и святъ човѣкъ, боялъ се отъ него и дори се вслушвалъ въ неговитѣ думи. Бездруго, това е достатъченъ поводъ за една властолюбива жена, която е готова да си послужи съ всички срѣдства — интрига, отрова, прелѣстителство, кинжалъ, затворъ и мечъ—за да се отърве отъ своя врагъ. Ала задъ този поводъ стои една друга, по-дълбока причина. Йоанъ Кръстителъ — това е човѣкътъ, който е непроницаемъ за низходящитѣ магични токове на астралната жена. Цѣлиятъ му подвигъ като аскетъ стои, именно, въ безпощадна борба за превъзможване на нейнитѣ чарове — въ всички области на живота. Иродиада и Йоанъ Кръстителъ — това сж два принципални врага. Тѣ не веднѣжъ сж се стълкновявали, не веднѣжъ сж си давали сражение. И сега, при Ирода, тѣ отново се сблъскватъ. И единиятъ и другиятъ искатъ да привлѣкатъ Ирода, симболизуващъ конкретния, обективенъ умъ, така наречения „низшъ манасъ“, който е центъръ, „царъ“ на човѣшкия строй, на материалния порядъкъ въ живота, съ всичкитѣ му институти. Иродъ се колебае между словото на Пророка и пѣкленитѣ нашепвания на Иродиада. Една вѣчна борба въ свѣта, която е родила кладата, распятието, посичането съ мечъ, инквизицията.

Въ борбата си срещу Пророка, Иродиада, „астралната жена“, проектира едно отъ най-мощнитѣ си оржия—въплътеното въ игра изкуство на съблазнѣта, живото тѣло като источникъ и срѣдство за магичнитѣ въплъщения на това изкуство. Тѣкмо тази борба между Иоана и Саломе сж използвали съвременнитѣ автори като ядка на своитѣ творения и като вжзелъ на драматични конфликти. Саломе — съблазнителката, която владѣе съ своитѣ чарове „Иродовци“ и всички, които го окжржаватъ, се чувствува привлѣчена отъ девствения Йоанъ, като атлетъ, съ който иска да премѣри силитѣ си. И понеже той я отблъсква, понеже я побеждава чрезъ своята непреклонна воля на аскетъ, въ нея се заражда желанието за отмъщение, за обладаване на Пророка,

дори по пътя на смъртта. Така поставена проблемата, от нея Тлесно произтича разрешението на борбата — Саломе пожелава на всяка цена смъртта на Йоана, неговата глава, било защото е накърнена нейната гордостъ на всепобеждаваща жена-съблазнителка, било защото е обхваната от садистичната жажда да обладава по нѣкакъвъ начинъ девственото тѣло на Пророка.

Въ евангелието, обаче, е казано, че Саломе пожелава да отсѣкатъ главата на Кръстителя и да ѝ я поднесатъ на блюдо, по внушение на нейната майка. Чисто езотерично погледнато, обаче, Иродиада и Саломе, това сж едно: астралната жена — „Иродиада“, съ нейнитѣ срѣдства за магично действие — „Саломе“.

Така, най-мощниятъ Пророкъ на Израеля, великиятъ Предтеча, бива посѣченъ вследствие танеца на една жена. Така завършва една стара, прастара вражда между единъ Пророкъ и една царица. Казвамъ прастара вражда, като имамъ предвидъ нѣкои загатвания въ Новия Заветъ, които ни отвеждатъ, по невидими нишки, къмъ известни събития разказани въ Стария Заветъ.

Спомнете си оня стихъ отъ евангелието, въ който Христосъ сѣкашъ за единъ мигъ поразбулва тайната около личността на Предтечата: „А ако щете да приемете, казва тѣй, той е пророкъ Илия, който имаше да дойде“. Безъ да черпимъ отъ този стихъ единъ аргументъ въ полза на превъплъщението и безъ да твърдимъ, че Йоанъ Кръстителъ е билъ превъплътениятъ пророкъ Илия, ще направимъ само единъ бѣгълъ паралелъ между живота на двамата пророци.

И пророкъ Илия, като Йоана, имаше да се справя съ единъ царъ и неговата жена. Ахаавъ — така се наричалъ царътъ на Израила по времето на Илия — се оженва за Езавель, дъщеря на Сидонския царъ Етваалъ, и по нейно внушение, окончателно въвежда у Израила култа на Ваала. Езавель преследва и избива най-безмилостно пророцитѣ на Израилевия Богъ, за да осигури възтържествуването на Вааловия култъ. Естествено е, че пророкъ Илия, ревностенъ служителъ на Йехова, влиза въ стѣлкновение съ Ахаава и Езавель, вече на религиозна почва. Спомнете си, че следъ своето състезание съ четиристотинъ и петдесетъ пророци на Ваала, които се намирали подъ високото покровителство на Езавель, и следъ своята победа въ това състезание, той изклава всичкитѣ тия 450 жреци на Ваала. Отъ наше, християнско гледище, това е прекалена вехтозаветна ревностъ, която се превръща едва ли не въ яростъ. Езавель се заканва на Илия, че въ 24 часа ще погуби живота му и той, чието око не мигва и ржката му не трепва отъ избиването на толкова хора, се уплашва отъ тази жена, която, наистина, нито се е бояла отъ пророка, нито е познавала колебанията на Ахаава и неговитѣ раздвоения. Уплашва се Илия и побѣгва въ пустинята, като се отървава по такъвъ начинъ и отъ отмъщението на Езавель. Съ това и нѣкои други стѣлкновения, въ които Илия и Езавель влизатъ отпосле, като чели се свършва враждата между Илия и Езавель. Но ако проследимъ невидимитѣ пѣтища на тѣхнитѣ отношения, тѣ ще ни доведатъ на оная историческа по-върхностъ, дето се развива борбата между Йоанъ и Иродиада.

И нѣкои искатъ да кажатъ, че съ своята смъртъ чрезъ обезглавяване Йоанъ Кръстителъ е изплатилъ своя „Илиинъ грѣхъ“ —

обезглавяването на 450-тѣ пророци. Това става тъкмо по волята на Иродиада, която задоволява по такъв начин своята неутолена нѣкога Езавелина жажда за мѣсть.

Така се гонятъ презъ вѣковетѣ Пророка, човѣкътъ на вдѣхновението, и жената-съблазнителка, „астралната жена“, обладателка на тънкото изкуство на изкушението и съблазънѣта. Гонятъ се и се стѣлкнуватъ, като вѣчни, непримирими противници. Рече ли пророкътъ, аскетътъ, воинътъ на духовния подвигъ, да обладае „грѣшницата“, да я покори и „обърне“, той негли ще преживѣе сѣдбата на Пафнутий, героя на Анатолий Франсъ въ „Таисъ“.

„Аскетътъ“ и „грѣшницата“ сѣ два непримирими полюса. Илия и Езавель, Йоанъ и Иродиада — Саломе вѣчно ще враждуватъ. Това сѣ два свѣта на противоположни сили. Но кой може тогава да ги примири? — Само Христосъ. Христосъ, който привлича Мария Магдалина — „грѣшницата“ и извършва у нея единъ дълбокъ вътрешенъ превратъ.

Йоанъ отблъсква Саломе — той не може да асимилира и превърне нейнитѣ астрални токове.

Христосъ привлича Мария Магдалина и алхимически трансформира нейнитѣ сили, като имъ дава възходящо направление.

Тия противопоставки Йоанъ — Саломе, респ. Иродиада и Христосъ — Мария Магдалина криятъ една отъ най-дълбокитѣ тайни въ алхимията на живота. Тѣ ни разкриватъ, при това, дълбокото различие въ методитѣ, които се прилагатъ въ сферата на Предтечата — „най-големия роденъ отъ жена, но най-малкъ въ Царството Божие“ и тия, които работятъ въ сферата на Христа — Синътъ Божи, великиятъ гражданинъ на Царството Божие.

Д-ръ Ел. Р. Коенъ

Корективъ, изправителъ на живота

Въ днешния вѣкъ, когато най-важното занимание на хората е да рѣшаватъ кръстословици и съ това да си въобразяватъ, че много знаятъ, малцина мислятъ и се замислятъ, че живота — личенъ и общественъ — не върви добре, че се нуждае отъ изправяне, отъ „изправителъ“ — отъ една жива мѣрка, която подсказва винаги вѣрно, кога човѣкъ върви напредъ. Въпросътъ не е до догми и максими морални. Тѣхъ ги има въ живота много. Накждето и да се обърнешъ, натъквашъ се на тѣхъ. И учители въ училището, и майки, и бащи въ къщи, и религиозни и общественни наставници, все учатъ хората на добро. Ала всички тия наставления много малко се възприематъ отъ хората. Човѣкъ, отъ утробата на майка си до смъртта, е толкова знаятъ съ себе си, съ своитѣ лични нужди, че трудно може да разбира нѣща, които го заставятъ да се отклони отъ своето централно занимание — мисълта за себе си.

Наистина, истинската мисълъ за себе си е една свещена необходимостъ. Ала колцина мислятъ така? Главната човѣшка мисълъ днесъ е какъ човѣкъ да се осигури повече, сир. да натрупа колкото се може повече физически блага. Въ този свой стремежъ, той върви безогледно — човѣкъ днесъ развива въ себе си до максимумъ способноститѣ да лъже изкусно, безъ да го усѣти нѣкой, да краде майсторски и хората да го похваляватъ за пожертвувателностъ, да изнудва, когато другитѣ мислятъ, че той прави благородни жестове.

Да мислишъ за себе си, за своята душа, която е частица отъ цѣлия мировъ организъмъ, отъ Бога, да мислишъ за твоя умъ, който съ свѣтлината си ще ти покаже пътя къмъ истинския животъ, да работишъ за увеличението на свѣтлината на твоя умъ, за разрастването на знанието въ тебе; да работишъ за облагородяването на сърдето си, да внесешъ въ него топлина и благоразположение къмъ всичко живо, за да можешъ да имашъ едно истинско човѣшко отношение къмъ своитѣ подобни, това е наистина смислено дѣло въ живота. Ала да мисли човѣкъ само за стомаха си и за това, че трѣбва да уреди своя животъ на земята като върви по пътя на безогледността, искрено да си признаемъ, това не е животъ.

Все таки, хората окакъ свѣтъ свѣтува, мислятъ все така, какъ „да се устроятъ“. Известни блага, известни добри условия сж необходими за правилното развитие на човѣка, ала да иска да заграби човѣкъ всичко за себе си и да затъне въ грижи по придобитото и по това, което придобива, то е цѣло злощастие.

Изкуство е какъ да живѣе човѣкъ. Да знаешъ какъ да се хранишъ и съ какво да се хранишъ; да знаешъ, какъ да спишъ, кога и колко да спишъ, да знаешъ какъ и какво да работишъ, това е наистина голѣмо изкуство. И като държимъ въ съзнанието си на идеала — да служимъ въ пълнота на разумната природа, да служимъ правилно на цѣлостния организъмъ на живота и почнемъ съ искреностъ и съзнание отъ малкитѣ работи — почнемъ отъ яденето, отъ спането и отъ работата си, всѣкидневната си работа, въ която да внесемъ любовъ, ние ще внесемъ корективъ, изправителъ въ живота си. Този

корективъ нѣма да бжде една изкуствена мѣрка, нѣма да бжде единъ канонически моралъ. Напротивъ, въ него ние ще намѣримъ като резултатъ онази радостъ, която ще се събуди въ насъ отъ малките крачки, които ще направимъ по пътя на вмислянето въ нашия животъ.

Наистина, за да се замисля човѣкъ върху всѣкидневните прояви на своя животъ, необходимо е съзнание за нуждата отъ това. А съзнанието се добива трудно. Него, или самиятъ животъ ни го налага чрезъ страданията, като изпигаме върху себе си последствията отъ стремежа на нашитѣ близки и подобни да заграбятъ всичко за себе си, или пъкъ то идва отъ добритѣ насоки, които могатъ да ни дадатъ съ своя животъ майки и бащи, учители и приятели.

Съзнанието за нѣщата и специално съзнанието, че ние трѣбва да вървимъ въ живота по единъ пътъ, който всѣки день да разраства въ насъ все повече и повече колективното чувство, внася въ насъ една вътрешна лекота, и ние придобиваме сили да работимъ за пресъздаването на живота. Тѣкмо това дълбоко съзнание се явява истинския корективъ на живота. Ние се натѣкваме на единъ магически факторъ. Подъ свѣтлината на едно дълбоко съзнание за доброто въ живота, добро за всички, разумно добро, всички спѣнки, предимно вътрешни, които биха се явили въ пътя на човѣка, изчезватъ бавно, но сигурно. Така незабелязано ние сами се преобразяваме, ставаме други, и съ това съдействуваме за преобразяването на околната срѣда и на свѣта. Така човѣкъ, единицата, която има въ себе си тази жива мѣрка за пресъздаване на своя животъ, става една истински творческа личностъ, полезна за всички, не само съ своята специалностъ, но съ вътрешния си животъ, свѣтлина и характеръ.

На земята днесъ има твърде много учени, техници и пр. За погледа на единъ разуменъ човѣкъ, всички тия учени, техници, изобретатели, хора на изкуството, биха могли да спасятъ свѣта, да подобрятъ условията на живота, да внесатъ една истинска, благородна търпимостъ между всички хора на земята. А ние виждаме, че това не става. Има наистина хора, които искрено работятъ за издигането и просвѣтяването на човѣчеството, но всрѣдъ шума на военни фанфари, всрѣдъ вѣчните писъци за миръ, задъ които се криятъ ненаситнитѣ и алчни домогования на народитѣ, не може да се чуе тѣхния тихъ гласъ.

На земята днесъ се готви нѣщо страшно. Хората сж избезумѣли. Наредъ съ своя личенъ егоцентризъмъ, създава се и се разраства националенъ егоцентризъмъ. Всичко това не вѣщае добро! Нѣкои казватъ, че когато човѣкъ мисли за себе си, щѣлъ да бжде полезенъ и за другитѣ. Това е вѣрно само по себе си. Ала днешния човѣкъ, възпитанъ отъ всичко безплатно въ следвоенния животъ, далечъ, като мисли за себе си, не мисли да направи добро на другитѣ, а още по-малко мисли за своето духовно растение, което е най-важното нѣщо въ живота. Духовно порасталиятъ човѣкъ е развилъ въ себе си една права мисълъ, той знае защо трѣбва да помага на другитѣ и може да имъ помогне. Той е миналъ по трѣпливия пътъ на себеиздигането, на себеизправянето, той е убеденъ, че живота не се свършва съ наше еднократно жалко земно съществуване. Той е убеденъ въ разумната вѣчностъ и смисълъ на живота. Въ това се крие неговото благородно, себеотдайно и пожертвувателно отношение къмъ другитѣ — той има едно благородно, красиво сърдце. Той не е безволенъ.

У него струи активна, но разумна, творческа воля. За него нѣма спѣнки, които да не могатъ да се преодолеятъ. Важното е едно семе да падне на добра почва. Нѣщата тогава сами даватъ плодъ.

Нѣма друго време на земята, когато истинското желание и усилие на човѣка да пресъздаде самъ себе си, да е така несбходимо, какъ днесъ. Днесъ, когато всичко мисли само за едно външно уреждане на живота; днесъ, когато всички стойности сж обезценени, когато не сжествува никаква здрава опора за никого, когато вътрешниятъ животъ на човѣка е избледнялъ, днесъ най-много отъ всѣкога е необходима една жива мѣрка за пресъздаване на личния животъ, а наредъ съ него — и живота на всички.

Крайно време е да станемъ човѣци — сжества, въ ксито да грѣе истинска свѣтлина за нѣщата въ живота, въ сърдцата на които да живѣе любовта и търпимостта къмъ другитѣ, стъ волята на ксито да се лжчатъ дѣла и импулси, които могатъ да обновятъ свѣта.

Необходима е за всѣки земенъ жителъ една жива мѣрка за обнова на живота.

Г. Тахчиевъ

Живѣене за Цѣлото

Човѣкъ се чувствува щастливъ, когато възприеме една идея, за която да работи, и колкото тя е по-далечъ отъ неговитѣ лични интереси, толкова съ по-голъмо вдъхновение работи за нейното реализиране.

Изпитване на истинско шастие въ безкористната работа гсври най-красноречиво за единството въ свѣта.

Идеята за единството е една отъ великитѣ идеи, ксято е основа на дейността на разумнитѣ хора.

Онѣзи, които сж дали нѣщо добро за човѣчеството, тѣ сж работили отъ любовъ къмъ последното и сж били готови живота си да положатъ за неговото благо.

Липсата на съзнание за закона на Цѣлото гсври за едно по-нисше съзнание, когато сше човѣкъ се гамира въ детския периодъ на егоцентризмъ, грезъ ксйто мисли само за себе си и се чувствува гато центъръ на всичко, шо го обкржжава.

§ Съзнанието за единството е едно мистично състояние на душата; то не се придобива съ външно дсрвяне; чсѣтъ ссвъ крѣ по вътрешенъ пътъ до него.

Най-грасивиятъ изразителъ на съзнанието за единството е любовта къмъ Бога и ближнитѣ — любовъ къмъ всичко, до ксето се докосва нашето съзнание.

Хората, които сж работили и живѣятъ въ закона на Цѣлото, въ закона на единството, се считатъ за щастливи да извършатъ нѣщо за другитѣ, — било да услужатъ на едно растение, на едно животно, на човѣкъ или дори на свся врагъ.

Да живѣе човѣкъ за другитѣ е източникъ на животъ, източникъ на свѣтлина и свобода, източникъ на здраве и богатство. Такъвъ човѣкъ не може да бжде беденъ; той не се страхува, че ще бжде лишенъ отъ нѣщо, което е необходимо за неговото развитие и работа.

Нѣма по-великъ идеалъ въ възпитанието отъ този, да се възпитаватъ децата съ примѣръ и съ слово въ духа на Цѣлото.

Привикване децата да живѣятъ въ общото и за общото, съ това имъ се повѣрява магическия ключъ за всестраненъ успѣхъ.

Ако се даде на децата най-доброто възпитание и най-високото образование, щото да могатъ да проникватъ въ тайнитѣ на природата, но бждатъ чужди на идеята за Цѣлото, ако нѣматъ познание и навикъ да живѣятъ за Цѣлото, тѣ ще бждатъ най-нѣщастнитѣ сѣщества на свѣта.

Щедростта се включва въ идеята за Цѣлото. Красива е мисълта на Джонъ Локъ относно възпитаването въ щедростъ. Ето що казва въ книгата си „Мисли върху възпитанието“: „Да се приучатъ децата да дѣлятъ съ приятеля си всичко, що иматъ. Дайте имъ да разбератъ, че най-щедриятъ би ва винаги най-богатъ. Да се надпреварватъ въ щедростъ. Чрезъ приятни чувства отъ даване да се добие навикъ къмъ даване“.

Устройството на човѣшкото съзнание, както го разглежда въ най-ново време психологията, иде сѣщо така да подчертае идеята за единството. Именно тя приема, че човѣшкото съзнание е нѣщо цѣлостно, т. е. всички душевни способности сж свързани и строго зависими една отъ друга, подчинявайки се на единъ непознатъ законъ и ръководно начало, което поставя въ хармония всички способности и ги направлява къмъ прогресивно развитие, като се запазва най-съвършеното.

Съ бързи крачки днесъ всичко се движи къмъ реализиране идеята за Цѣлото. И въ политическия животъ вече се говори за едно по-голъмо обединение на народитѣ и се реализира една все по-голъма взаимопомощъ. При първобитния човѣкъ имаме родово обединение, следъ това племенно обединение, по-късно национално, а въ сегашно време има съюзно обединение за постигане временни цели, а силно се говори и за континентално обединение. Логически следва да приемемъ, че единъ денъ ще се надживѣе и континенталното обединение и ще дойдемъ до общочовѣшкото.

Човѣчеството се подчинява на закона на развитието въ една строга прогресивна и ритмична линия, която включва въ себе си най-великитѣ човѣшки идеали и борби презъ всички епохи.

Човѣкъ, независимо отъ неговата воля, се подчинява на една воля, която налага принципа на единството въ развитието, и разумнитѣ хора презъ вѣковетѣ, които сж достигнали голѣма духовна сила, сж познавали закона на единството и сж работили въ хармония съ него.

Нѣма по-голъма религия отъ единството.

Нѣма по-велика наука отъ единството.

Идеята за единството, приложена въ най-дребнитѣ прояви на живота, има за последиствие коренно реформиране на цѣлокупния животъ. Тогава за насъ добива голѣмо значение и най-малкото сѣщество, ние сме отговорни предъ закона на Цѣлото и за най-малката постѣпка. За насъ става свещено всѣко нѣщо и всѣка проява. Ние тогава отдаваме голѣмо значение на малкитѣ нѣща, което е основа на твор-

чество. Виждаме, какво всестранно познание ни е нужно за Бога, вселената и човѣка.

Всѣки подробенъ анализъ на човѣшкото съзнание, на развитието на живота и устройството на материята ни говори за единството въ цѣлото и цѣлото въ единството. И ние идваме до необходимостта да познаваме вселената до възможнитѣ за човѣка размѣри, идваме до необходимостта да познаваме естеството на звездитѣ и тѣхното влияние върху земята и по-специално върху растенията, животнитѣ, отдѣлния човѣкъ и обществата. Безъ тѣзи познания ние не можемъ да спазимъ закона на единството въ неговата пълнота.

Тѣй като Великото се отразява въ малкото, ние не можемъ да не търсимъ връзката на всѣка проява на малкото съ Великото и да не си дадемъ смѣтка за връзката на всѣка физиологическа и психологическа функция съ окръжаващата срѣда.

Слѣдователно, за да имаме правилна връзка съ цѣлото, ние трѣбва да знаемъ, кое е естественото за човѣка дишане, хранене, мислене, чувствуване и постъпване, за да бждемъ въ хармония съ Цѣлото.

Идеята за Цѣлото въ нейното по-голѣмо вдълбочаване сведено до практически отношения на човѣка, налага му да познава естеството на човѣка изобщо, да познава всички хора, за да знае, какъ да се обхожда съ тѣхъ, да разбира всѣка душа, причинитѣ на нейнитѣ радости и скърби, за да знае, кога и какъ да ѝ помогне.

Да се живѣе въ съгласие съ изискванията на идеята за Цѣлото, за това сж нужни голѣми познания, голѣмъ опитъ, а тѣ не се придобиватъ безъ Учителъ, безъ ръководството на онѣзи, които сж минали по нашия пжтъ.

Ако е нужно ръководителъ за изучаване на единъ чуждъ езикъ, за изучаване математика или коя да е друга наука, колко повече е нужно Учителъ за изучаване закона на любовта, закона на правилното мислене (мъдростта) и закона на правилното постъпване (истината), които сж тритѣ основни принципа, проникващи цѣлото битие.

Имаме ли познание за тѣзи три основни мирови принципи — какъ се проявяватъ въ минералното, животинското и човѣшкото царство; какъ се проявяватъ и въ небеснитѣ тѣла, въ силата и строежа на материята, ние винаги ще бждемъ изложени на погрѣшки въ мисленето, на погрѣшки въ проявлението на любовта и на погрѣшки въ практическитѣ отношения съ всичко живо. Безъ това всестранно знание, безъ да искаме и безъ да съзнаваме, ще нарушаваме закона на единството и ще се чудимъ, защо не ни вървятъ работитѣ въ живота, защо остаряваме, защо се разболяваме, защо обедняваме и изгубваме своитѣ приятели, оставаме самотни въ свѣта и съхнемъ като опапалъ листъ.

Причината обаче на всички неуспѣхи на човѣка иде отъ непознаване и неспазване закона на Цѣлото

Идеята за единството трѣбва да бжде най-голѣмиятъ стимулъ за учене, за работа, за помагане и изобщо за всѣка най-малка проява на разумния човѣкъ.

Само личниятъ опитъ може да ни покаже голѣмото значение на приложението на идеята за Цѣлото.

Човѣкъ, който живѣе въ закона на Цѣлото, е по пѣтя на велики постижения, на велико освобождение и сила.

За да се трѣгне по пѣтя на Цѣлото, по пѣтя на единството, не се иска голѣма ученостъ, но самъ той води къмъ голѣма ученостъ; не се иска богатство, но самъ той води къмъ голѣмо богатство; не се иска много свободно време и работа, но самъ тѣй води къмъ много свободно време и къмъ непрекъснатата работа.

Отъ човѣка се иска най-малкото отъ това, което има, но да има добрата воля да го даде въ услуга, въ служба на цѣлото, въ служене на Бога, въ служене на другитѣ хора.

Отъ човѣка се иска само да отдаде сърдцето си на Бога, да се свърже съ Него и да протекътъ въ човѣка могъщитѣ творчески сили на Цѣлото, които ще извършатъ корененъ превратъ въ неговото сърдце, въ неговия умъ и въ неговитѣ практически отношения съ всички същества.

Който живѣе за Цѣлото, и Цѣлото ще живѣе за него, и въ тази взаимна обмѣна се крие щастието, за което копнѣе всѣка човѣшка душа. Живѣене въ закона на Цѣлото, който се изразява чрезъ любовта, е алфата и омегата презъ всички времена и по всички точки на свѣта.

Идеята за Цѣлото подразбира въ себе си връзка между фактитѣ, жива причинна връзка между явленията.

Която и да е философия, включително и идеята за Цѣлото, ще ни ползува, ако намѣримъ нейното приложение въ практическия животъ, защото само така ние ще проявимъ творчество въ живота, което е основно качество на Цѣлото.

Идеята за Цѣлото, включваща въ себе си връзката между фактитѣ, може да има приложение при едно будно съзнание, когато човѣкъ започне да мисли. Ние можемъ да схванемъ причинната връзка на нѣщата, само когато мислимъ.

Ето какъ би могло да се разгледа връзката между фактитѣ въ практическия животъ: Дойде ми едно неразположение; на пръвъ погледъ причината е неизвестна за мене. Следъ известно време се научавамъ, че въ момента на мсето неразположение се е случило голѣмо нещастие въ нашия домъ. Въ случая азъ трѣбваше да имамъ способността да зная всичко, каквото става съ онѣзи, съ които съмъ свързанъ въ време на по-голѣми колебания на моитѣ душевни състояния. Само въ такъвъ случай азъ бихъ могълъ да направя връзка между фактитѣ и да зная, какъ да действамъ, за да премахна причинитѣ и да измѣня последствията. Може да се възрази, че е невъзможно за човѣка, не е въ кръга на неговитѣ способности да прониква тъй дълбоко въ явленията на живота и тѣхната връзка. Но природата за това не иска и да знае, че ние сме невежи за нейнитѣ закони; ние ще изпитаме последствията на нашето невежество. Обаче, щомъ природата ни държи отговорни за незнанието и ние страдаме, това показва, че е имало възможностъ да придобиемъ нуждитѣ познания, да развиемъ способността да правимъ връзка между фактитѣ и постигнемъ целитѣ на живота съ най-малко разходи.

И тѣй, ние можемъ да реализираме идеята за Цѣлото и да вкусимъ отъ нейнитѣ сладки плодове, ако имаме едно любящо сърдце, ако имаме единъ свѣтълъ умъ и ако имаме една благородна воля.

Паневритмията

Всѣка година на „Изгрѣва“ край София на 22. мартъ се отваря една нова красива страница въ живота. Тогазъ почватъ паневритмичнитѣ упражнения.

Въ красиво пролѣтно утро, когато слънцето позлагява челото на Витоша, когато цвѣтята почватъ да отварятъ своитѣ венчета на животворнитѣ слънчеви лъчи, когато всичко наоколо е пълно съ свежестъ, радостъ, хармония и музика, се правятъ тия упражнения на една широка полянка, обиколена съ стройна борова гора.

Защо тѣ почватъ всѣка година на 22. мартъ и защо се правятъ рано сутринта? Ще дамъ единъ цитатъ отъ книгата „Въ царството на живата природа“ като отговоръ на тоя въпросъ: „Сутринъ при изгрѣвъ слънце земята е отрицателна, т. е. приема най-много. Тоя фактъ е отъ извънредно голѣма важностъ, за да се оцени значението на изгрѣва. Затова и сутринта при изгрѣвъ слънце човѣшкиятъ организъмъ е най-възприемчивъ къмъ слънчевитѣ енергии. Сутринъ всѣкога има повече прана или жизнена енергия, отколкото на обѣдъ. Тогазъ живиятъ организъмъ поглъща най-много и най-мощно положителни енергии (прана).

Земята въ началото на пролѣтта е повече отрицателна, и затова тогазъ най-много приема. Ето защо, отъ всички годишни времена презъ пролѣтта слънчевитѣ лъчи действуватъ най-лѣчено. Затова благотворното влияние на слънцето започва отъ 22. мартъ. Отъ тогазъ земята работи по-творчески. Най-добритѣ месеци за обнова сж отъ 22. мартъ до 22. юний.

Когато видимъ на пролѣтъ растенията да напжпнатъ и цвѣнатъ, въ човѣшката душа трѣбва да се роди една вътрешна радостъ, че приближава денътъ на нейното освобождение. Човѣкъ трѣбва да отвори чувствата си съ обичъ къмъ тая животворна сила, която го обгрѣща, за да може да приеме нейното благотворно влияние за освежаване на своитѣ мисли, чувства и сили“.

Паневритмичнитѣ упражнения не трѣбва да се смѣсватъ съ обикновената гимнастика или балета. Тѣ се основаватъ на по-дълбокитѣ закони за влизане на човѣка въ свръзка съ енергиитѣ на природата и тѣхното използване за неговия растежъ. Всѣко нѣщо трѣбва да се движи. Това е природенъ законъ. Но когато тия движения сж разумни, ние придобиваме нѣщо. При паневритмичнитѣ упражнения човѣкъ влиза въ обмѣна съ живитѣ сили на природата. Но ако мисълта на човѣка не работи при тия движения, ако той не прокара своята мисль и воля презъ ржцетѣ, краката, мускулитѣ и пр., той не може да се ползува.

Можемъ да си послужимъ съ следното уподобление. Всѣки човѣкъ е единъ живъ радиоапаратъ, приемателенъ и предавателенъ едновременно. Движенията при паневритмията сж отъ такъвъ характеръ, че човѣкъ при тѣхъ става способенъ да черпи изобилно отъ неизчерпаемия резервоаръ на сили въ природата и съ това да внесе нови жизнени струи въ всичкитѣ си органи и системи и нови потици, нови свежи сили въ своитѣ мисли, чувства и постѣпки. Отъ друга страна, чрезъ тия движения се пращатъ въ свѣта нови творчески сили и идеи, които ще съдействуватъ за неговата обнова и преобразяване.

По този начинъ чрезъ тия упражнения човѣкъ отъ една страна се обновява физически и психически, и отъ друга страна спомага за внасяне на новото въ свѣта.

Всички нови идеи, които трѣбва да се вградятъ въ новата култура, всички ония животворни принципи, които сж въ сила да я обнови, сж включени въ тия движения.

Особено днесъ има нужда отъ единъ мощенъ тласъкъ, чрезъ който да се влѣятъ нови жизнени струи въ културата. Това може да стори паневритмията. Чрезъ нея общества, народитѣ, раситѣ ще се подмладятъ, ще се освежатъ, ще се калятъ физически и духовно за ново творчество. Чрезъ нея ще се пробудятъ къмъ дейность нови спящи сили и заложи на човѣшкото естество.

Нека тя да проникне въ всички градове и села. Нека на всѣкъже буднитѣ души да работятъ за нейното проскарване въ живота на обществото. По този начинъ ще имаме едно общество на хора жизнерадостни, жизнеспособни и работоспособни, съ свѣтли умове, съ благородни сърдца, съ свободни души и съ силенъ духъ, — годни да станатъ работници строители за изграждане на новия животъ на земята.

По-долу даваме вътрешния смисълъ на паневритмичнитѣ упражнения. Тѣ иматъ и друго, по-дълбоко значение, но тукъ изтъкваме общедостъпното имъ значение. По-дълбокото имъ значение ще изоставимъ, понеже неговото разбиране подразбира по-голяма подготовка.

1. Пробуждане. Това упражнение изразява събиране въ себе си и проявяване навънъ. Ржцетѣ, които сж върху рамената, се разтварятъ на страни. Значи най-първо даваме. Това е мъжкия принципъ, творческото начало. Значи се започва съ творческото начало. Т. е. туй, което имаме, трѣбва да го дадемъ навънъ. Следъ туй ржцетѣ отново прибираме на рамената. Значи отново възприемаме отъ природата туй, което тя ще ни даде. Това е женскиятъ принципъ, възприемащото начало. Тия две състояния се смѣнятъ. Когато ржцетѣ се проточатъ навънъ, тѣ изпращатъ и приематъ енергии. Пръститѣ сж антени, презъ които се пращатъ енергии. А междинитѣ между пръститѣ сж възприемателни антени.

Когато туй упражнение се прави съ будно съзнание, то подтиква човѣка къмъ тая идея за възприемане и даване на полученото. Чрезъ тия движения тая плодотворна идея се праща и въ свѣта.

Това упражнение се нарича „пробуждане“, понеже когато у човѣка се роди идеята за даване навънъ това, що е възприето, това е вече признакъ за пробуждане на съзнанието му. Това е вече надрастване рамкитѣ на ограничения личенъ животъ и влизане въ пошироката областъ на цѣлокупния животъ. Това е начало на проявлението на човѣшката душа. Тя трѣбва да се пробуди и да се прояви въ своята красота!

2. Примирение. Тия плавни, нѣжни криви линии съ ржцетѣ отпредъ настрани и обратно, туй сж магнетични линии. Тѣ сж линии на мекота, на примирение. Тия движения възпитаватъ човѣка въ тоя именно духъ. У него се ражда съзнание, че каквото става, ще се превърне на добро. Чрезъ тия движения човѣкъ примирява противоречията въ себе си и тия отвънъ, въ свѣта.

3. Даване. Това сж движения на ржцетѣ напредѣ и прибиране предѣ гърдитѣ. Това упражнение означава правилна обмѣна между вътрешния и външния свѣтъ, между насѣ и природата. Всичко, което човѣкъ е приелѣ отъ природата, той трѣбва да го обработи и да го даде.

Тия движения магически действуватъ за самовѣзпитанието на самия човѣкъ и на цѣлото човѣчество, понеже чрезъ тѣхъ се праща мощенъ потикъ въ свѣта. Тѣй стѣлѣлния човѣкъ и изобщо свѣтътъ съзнава великата идея на даването и приемането. Това е идеята на новата култура, идеята на шестата раса. Тукъ виждаме, какъ тия упражнения сж високо идейни и събуждатъ въ човѣка качествата, които ще легнатъ въ основата на новата култура, която иде и която ще бжде култура на жертвата, на даването, на самосотричането за другитѣ.

Това упражнение разкрива тайнитѣ на вземането и даването. Това е зовъ за влизане въ живота на даването. Влизане въ живота на даването, туй е влизане въ живота на радостта. Тогазъ човѣкъ влиза въ съприкосновение съ сили, които не е подозиралъ; той ще дойде въ живота на изобилието. Колкото повече човѣкъ дава, толкова повече ще получава. Ако човѣкъ е пѣленъ съдѣ и съдържанието му не се излѣе, той не може да вземе нищо отвънъ. Щомъ съдѣтъ се изпразни, той може отново да се напълни. Щомъ не се изпразни, той остава съ старото. Всичко, което човѣкъ получава, трѣбва да го раздаде, за да получи новото.

Този процесъ е процесъ на освежаване, на обнова, на растежъ, на радостъ и сила. Ако изворътъ не дава постоянно това, що получава, нѣма да е въ състояние да получава нови струи. Въ такова състояние е застоялата вода на едно блато. Каква разлика между нея и единъ живъ изворъ! При първия имаме процесъ на разложение, на смъртъ, а при чистия изворъ — движение и животъ!

4. Възлизане. Туй последователно дигане на дѣсната и лѣвата ржка отвесно нагоре говори за Вѣчния пжтъ на живота. То говори за слизането и възлизането като два процеса въ природата, които се смѣнятъ. Страданието е долина, а радостта е върхъ. Сиромашията е долина, богатството — върхъ. Тоя процесъ го имаме навсѣкжде въ природата. Нали и въ обикновеното ходене кракътъ се вдига отъ земята? Това е възлизане. И следъ туй отново се слага на земята. Туй е слизането.

И при възлизане, и при слизане човѣкъ трѣбва да знае, че този е пжтътъ, по който трѣбва да се върви, че този е пжтътъ на живота! Защото ако човѣкъ не слѣзе, не може да се качи. Туй упражнение улеснява човѣка да разбира вѣчния пжтъ на живота и да има правилно отношение къмъ него.

5. Дигане. Дветѣ ржце се дигатъ едновременно нагоре, а следъ туй се снематъ и насочватъ назадъ. Вдигане ржцетѣ — туй е приемане на новото, изгрѣващето, на туй, що иде отъ божествения свѣтъ, а поставяне ржцетѣ надолу и назадъ, туй говори, че приемайки новото, старото туряшъ отзадъ. Туй движение на ржцетѣ изразява мощната сила, която движи човѣка напредъ по жизнения пжтъ. Нали и лодката се движи напредъ чрезъ дигане на лопатитѣ и движението имъ назадъ?

Туй е събуждане у душата на копнежъ къмъ планински върхове. Това упражнение е зовъ къмъ всички души да тръгнатъ къмъ тия върхове!

6. Отваряне. Съ дѣсната ржка и после съ лѣвата се правятъ хоризонтални джгообразни движения предъ тѣлото. Туй упражнение е за разрешаване на известни противоречия въ мисли и чувства. Движението съ дѣсната ржка — туй е разрешаване на противоречията въ мислитѣ, а движението съ лѣвата ржка — на тия въ чувствата. Съ ржцетѣ човѣкъ изпраща известни енергии, които премахватъ препятствията. Това е зовъ за премахване на пречкитѣ отъ свѣтлия пътъ на душата, за да може тя да почне своя възходъ.

Мѣстенето на ржката отъ гърдитѣ навънъ е отваряне, а връщането ѝ въ първоначалното положение е затваряне. За да влѣзешъ въ природата, трѣбва да отворишъ. И като влѣзешъ, трѣбва да затворишъ, т. е. трѣбва да не мислишъ за онуй, което си оставилъ задъ гърба си, за старото. Значи затваряшъ се за старото. Вратата на миналото трѣбва да се затвори и вратата на бѣдещето трѣбва да се отвори. А туй, което отваря, е настоящето.

Затуй това упражнение може да се нарече още методъ за правилно отваряне и затваряне на вратата, т. е. логически правилно и разумно трѣбва да правишъ своитѣ заключения въ областта на мислитѣ и чувствата.

7. Освобождение. Дветѣ ржце се турятъ предъ гърдитѣ съ свити прѣсти и съ силенъ замахъ се движатъ на страни, като сжщевременно се разтварятъ.

Това е разкъсване на всичко онова, което те е спѣвало. То е освобождение отъ старото и придобиване на новото. То е влизане въ свободата. Това упражнение можемъ да наречемъ още разкъсване на всички неестествени кармични връзки, разкъсване на всичко старо. То събужда въ човѣка тия енергии, чрезъ които той може да ликвидира съ неестественитѣ кармични връзки на старото, за да влѣзе въ живота на свободата.

Това е зовъ за освобождение, зовъ за излизане отъ затворитѣ. Този зовъ ни казва: „Излѣзъ отъ живота на вѣчния залѣзъ и влѣзъ въ живота на вѣчния изгрѣвъ. Остави веригитѣ на смъртта и влѣзъ въ свободата на живота. Излѣзъ отъ тъмнитѣ подземия на безлюбието и влѣзъ въ радостта на любовта“.

Чрезъ това упражнение този импулсъ се праща и въ свѣта, за да работи въ съзнанието на колективното човѣчество и по този начинъ да се подготви новата култура на свободнитѣ души.

8. Плѣскане. Това е тържеството на свободата. Тия движения означаватъ, че човѣкъ се е освободилъ отъ всички неестествени, стѣснителни връзки, отъ кармичнитѣ връзки. Тѣ показватъ границитѣ на свободата, показватъ, отъ де започва тя; тѣ говорятъ, че вече е добита тя. Както вълнитѣ, които плѣскатъ на брѣга, показватъ, че сж достигнали до границата и сж свободни вече да се разпилѣятъ.

Тия движения — това е радостта на душата, която е добила освобождение. Това е радостта на пеперудата, която е излетѣла изъ пашкула. Това е радостта на тревницата, която е показала своя стрѣкъ на свобода надъ тъмната студена земя. Това е радостта на цвѣтето,

което е разтворило за пръв път своето венче на слънчевите лъчи.

9. Чистене. Движение на събраните предъ устата ржце въ страни, придружено съ духане, Духането — това е Словото, а движението на ржцетъ въ страни, — туй е посѣване на Словото. Туй упражнение говори за възприемане на Словото и за посѣването му. То изразява, че разумното Слово, което се дава чрезъ езика, трѣбва да се посѣе. То може да се нарече още: Внасяне на чистото Слово въ живота, или: Правиленъ пътъ за внасяне на чисти мисли, чувства и постѣпки въ живота.

10. Летене. Тия вълнообразни движения съ ржце на страни — това е законъ за придобиване на свѣтлина въ себе си, на знание. Туй е законъ за правилно запознаване съ свѣтлината, съ знанието. Това движение изразява стремежъ за вдигане нагоре, за да може всичко да възрастне. Посѣтото трѣбва да възрастне. Тия движения могатъ да се наречатъ още: Правиленъ пътъ за разпространение и възрастване на Словото въ живота.

11. Еверъ Тѣлото се обръща ту въ лѣво, ту въ дѣсно, и туй се последва съ движение напредъ. Тукъ имаме действието на двата принципа: на любовта и на мъдростта, на женския и мъжкия принципъ, които работятъ за повдигането на свѣта. Обръщането къмъ лѣво, туй е женскиятъ принципъ, възприемане на любовта. Обръщането къмъ дѣсно — туй е мъжкиятъ принципъ, възприемане на мъдростта. А пъкъ движението напредъ, което последва всѣко обръщане въ лѣво и дѣсно, — туй е движение къмъ Истината. Значи приложението на Любовта и Мъдростта въ живота ни води къмъ Истината, т. е. къмъ Великата Реалностъ, която лежи въ основитѣ на цѣлото битие. Движението напредъ — туй е подтикване на нашия растежъ, на умствения и на цѣлия прогресъ изобщо.

12. Скачане. Туй е тържество, че любовта и мъдростта се прилагатъ въ живота. При скачането най-напредъ се навеждаме надолу — покланяме се предъ Великото, Вѣчното, Божественото, което работи въ свѣта; скачането, което последва, — туй е поднасяне на нашата радостъ къмъ Великото въ свѣта.

13. Тъкане. Туй движение изразява органическиятъ процесъ въ природата. То изразява работата на съграждащия процесъ въ нея. Нали между северния и южния полюси на земята става кръгообращение на електричеството и магнетизма? Електричнитѣ и магнетични течения циркулиратъ между двата полюса. Туй именно е изразено въ това упражнение чрезъ кръстосанитѣ движения отъ лѣво на дѣсно и обратно.

Обаче и всѣка материална частица си има свои полюси. Сжщо тѣй и всѣки органъ. И между тия два полюса има течение на електрични и магнетични енергии. Тия сили работятъ и въ всѣки човѣкъ.

Туй упражнение отъ една страна ни води къмъ осъзнаване на дейността на съграждащия принципъ въ природата и отъ друга страна, то е правиленъ пътъ за внасяне на хармония и ритъмъ въ този процесъ, както въ насъ, тѣй и вънъ отъ насъ, въ живота на човѣчеството.

14. Мисли! Бавно движение на ржцетъ отъ дѣсно на лѣво и обратно. После, тръгване напредъ съ движение на ржцетъ на загребване и движението имъ въ страни, като че ли се крепи нѣщо.

Туй движение ни свързва съ умствения свѣтъ; ние встъпваме въ него. Чрезъ туй движение се внася въ организма ритъмътъ, който иде отъ областта на разумния свѣтъ, отъ свѣта на правата, възвишената мисль.

Първата часть на упражнението, съ бавно движение на ржцетъ на лѣво и дѣсно, — туй е възприемане на това, що се праща отъ умствения свѣтъ. А втората часть, — това е внедряване на възприетото въ живота, въ дейността.

15. А умъ. Има едно течение, което иде отъ слънцето и минава презъ центъра на земята. И друго течение иде отъ земята и минава презъ слънцето. Когато си протегнемъ едната ржка нагоре съ жгълъ 135 градуса наклонъ, то чрезъ нея възприемаме божественото. Чрезъ този кракъ, съ който стъпваме, приемаме земни енергии. Чрезъ тая ржка и този кракъ, които сж протегнати надолу съ жгълъ 135 градуса, изхвърляме нечистото, набранитъ необработени, дисхармонични енергии вънъ отъ насъ, къмъ земята. Туй последователно вдигане на ржцетъ наклонено напредъ нагоре, съ последователното повдигане на нозетъ — тъй е полетътъ на човѣшкия духъ, вѣчниятъ му стремежъ къмъ висинитъ. Човѣкъ работи на земята, но вътрешниятъ му погледъ винаги е свързанъ съ свѣта на звездитъ. Той гради на земята, но иска да въплоти това, което долавя отъ звезднитъ сфери.

Туй движение е правиленъ пжтъ за свързване съ природата, за влизане въ хармониченъ допиръ съ нея.

16. Изгрѣва слънцето. Ржцетъ правятъ джгообразни движения отпредъ въ страни съ обратно движение до гърдитъ. Следъ туй ржцетъ правятъ загребване, наподобяваще бликането на изворни води.

Първата часть — туй е процесътъ на зараждане новото. Всички слънчеви енергии влизатъ въ човѣка, за да може той да расте, да се развива. Втората часть — туй е протичането на животворни енергии презъ човѣка като мощни води.

17. Квадратъ. Това движение говори: Да имаме оная права мѣрка, съ която се мѣрятъ нѣщата на земята. При него лицето се обръща последователно къмъ четиртъ посоки на свѣта: изтокъ, западъ, северъ, югъ. Туй е свързано съ силитъ на изтока запада, севера и юга. Изтокъ означава Правдата, югъ — Добродетельта, северъ — Истината, западъ — животътъ на земята. Западъ показва, какво благо сж Истината, Правдата и Добродетельта за човѣка. Като залѣзе слънцето, нали човѣкъ оценява, какво благо е то?

18. Красота. Ржцетъ една следъ друга наклонено напредъ нагоре. Сжщевременно последователно люлѣне на тѣлото върху единия и другия кракъ. Тия движения сж обработване силитъ на квадрата. Последниятъ дава материалитъ, а туй упражнение ги обработва. Това обработване е художествена работа, искусство. Тукъ линиитъ на движението сж прави. Затова можемъ да кажемъ, че тукъ е изразенъ мжжкиятъ принципъ, който обработва квадрата. Това е електричеството.

19. Подвижност. Плавни движения на ржцетъ и нозетъ сж лице къмъ центъра и гърбомъ къмъ центъра. Туй упражнение е като продължение на предиешното. При него, за разлика отъ предиешното, сж въ действие меки, криви линии. Тукъ е въ действие женскиятъ, отрицателниятъ принципъ, който обработва квадрата. Това е магнетизмътъ.

20. Побеждаване. Едновременно движение на ржцетѣ напредъ — нагоре, като че ли блъска въ въздуха. Туй е завладяване на всичко онова, което е придобито. Да станемъ разумни господари на онуй — що сме придобили.

21. Радостта на земята (Люлѣене). Люлѣйни движения съ лице къмъ центъра и гърбомъ къмъ него. Това е възнаграждението чрезъ всичко, що сме придобили. Това е използване и обработване на туй, що сме придобили и радостта заради плодоветѣ му. Тия движения сж джгообразни, магнетични. Ржцетѣ презъ цѣлото упражнение се движатъ заедно, успоредно една на друга. Това е единството, което трѣбва да съществува въ нашия вътрешенъ животъ, единство между ума и сърдцето. Това упражнение съдействува за това.

22. Опознаване. Двамата въ двойката сж обърнати единъ срещу други съ заловени ржце. После ржцетѣ отпуснати и двамата гърбомъ единъ къмъ другъ. Това упражнение е органически начинъ за развиване самосъзнанието. То изразява, че човѣкъ трѣбва да оцени съзнанието на другитѣ хора, да вижда хубавитѣ страни, които тѣ иматъ въ себе си, и тѣ да виждатъ въ него тия хубави страни.

Когато двамата въ двойката сж обърнати гърбомъ единъ къмъ други, то единиятъ, който е отъ лѣво, обработва доброто, а другиятъ, който е отъ дѣсно — обработва истината. Центърътъ е между тѣхъ. Центърътъ е любовта. Когато двамата въ двойката сж обърнати единъ срещу другъ, тѣ отиватъ къмъ центъра — къмъ любовта.

Обърнати единъ срещу другъ, тѣ образуватъ елипса. А обърнати гърбомъ единъ къмъ другъ, тѣ съ движенията на ржцетѣ образуватъ хипербола. Хиперболата е методъ за разрешаване на голѣмитѣ противоречия въ живота. При нея имаме две половини. Това е човѣкътъ раздвоенъ, — двата полюса на човѣка, създаване на полюситѣ — мъжътъ и жената. И после, като се съединяватъ въ едно, образува се човѣкътъ.

23. Хубавъ день. Последователно изнасяне на единия кракъ напредъ въ въздуха и пружиниране на другия кракъ съ прегъване на колѣното. Чрезъ тия движения, при които се стои на единъ кракъ, а другиятъ кракъ е въ въздуха, се дава правиленъ ходъ на нервната енергия, засилва се волята. Засилватъ се волевитѣ постѣпки на човѣка. Тия движения сж за каляване на нервната система на човѣка. Тѣ сж магнетизиране на нервната система. По този начинъ човѣкъ става способенъ да прави правилна преценка на постѣпкитѣ си, да види, кое е право и кое е криво въ тѣхъ и въ сѣщото време да ги подобрява.

24. Колко сме доволни. Стѣпки напредъ, последвани съ люлѣйни стѣпки на единия и другия кракъ. Въ първата часть ржцетѣ сж свободни, а въ втората — вътрешнитѣ ржце сж заловени.

Първата часть е приготвление. Втората ни учи да добиемъ способността да оценяваме правилно природнитѣ сили и да имъ даваме правиленъ изразъ. Тия движения развиватъ способността да оценяваме природнитѣ блага.

25. Стѣпка по стѣпка. Нозетѣ на мѣсто последователно въ страни и напредъ и следъ туй движение напредъ.

Когато единиятъ кракъ се отдѣля въ страни или напредъ, то слънчевата енергия слиза надолу въ насъ, а когато дветѣ нозе сж

събрани, тогазъ имаме изпращане на земната енергия нагоре къмъ слънцето. По този начинъ става обмѣна. При разтворени крака слънцето и ние сме положителни къмъ земята: възприемаме отъ слънцето и предаваме на земята. А когато нозетѣ сж събрани, тогазъ земната енергия е положителна и отива къмъ слънцето.

Тия движения сж, за да се развие усѣтъ, кога действа слънцето и кога — земята. Тѣ сж за придобиване на истинскитѣ методи, вложени въ природата. Това е влизане въ връзка съ истинскитѣ методи на природата.

26. На ранина. Съ три фигури: Полукръгови движения на единия кракъ предъ другия. Люлѣйни стѣпки последователно върху дветѣ нозе. И паралелни движения на ржцетѣ и нозетѣ.

Съ първата фигура се хармонизиратъ силитѣ въ човѣшкия организъмъ. При втората фигура стѣпваме ту на петитѣ, ту на прѣститѣ на краката. Петата отговаря на физичния свѣтъ, а прѣститѣ — на умствения свѣтъ. Когато стѣпваме на петитѣ, възприемаме отъ физичния свѣтъ, а когато стѣпваме на прѣститѣ, възприемаме отъ умствения свѣтъ. И въ двата свѣта уреждаме противоречията, които съществуватъ.

И тритѣ фигури отварятъ пѣтъ за правилно използване на даденитѣ отъ природата блага.

27. Дишане. Чрезъ тия музикални дихателни упражнения човѣкъ се приучва на музикалния методъ, съ които той трѣбва да си служи въ живота. Чрезъ тѣхъ човѣкъ влиза въ хармония съ природата.

28. Заклучително упражнение. Вдигане на ржцетѣ и обливане.

Туй движение изразява, че трѣбва да приемемъ всички горни Божии благословения преизобилно и съ пълна свобода.

Когато ржцетѣ се дигнатъ горе и се съединятъ надъ главата, тогазъ сме въ контактъ съ енергиитѣ на висшитѣ минове и ги пренасяме надолу на физичното поле. Като дойдатъ въ физичния свѣтъ, ржцетѣ се раздѣлятъ. Значи, въ физичния свѣтъ имаме поляризирани — два полюса. Когато сме на физичното поле, ние сме далечъ отъ Реалността, която стои въ основитѣ на битието. И всѣки день имаме нужда отъ нея.

Туй упражнение можемъ да наречемъ още: Методъ за влизане въ връзка съ Идеалния свѣтъ.

Georg Nordmann

Геометрия въ мисълта

(ЕСЕ)

Има нѣща, които не биха могли да намѣрятъ мѣсто и изисняване въ нашето съзнание, ако ние не сме подпомогнати отъ други, които иматъ по-затвърдена стойностъ и до които ние отиваме безъ усилие. Така е съ думата измѣрение. Никой отъ насъ не би могълъ да изясни, що е това измѣрение (дименсия), ако не подирѣше опора въ понятието движение. При всичката релативностъ на понятието движение, ние го разбираме по-лесно, защото живѣемъ въ непрекъснато движение. Измѣрението въ тоя случай не е нищо друго, освенъ придвижване въ дадено направление. То е въ сжщностъ едно интуитивно сливане съ отдѣлни моменти отъ движението на една точка, които моменти сами по себе си изчезватъ, за да се превърнатъ въ единъ процесъ. Правата линия, следователно, е процесъ или следа на единъ процесъ, извършенъ отъ една точка. Нека тоя процесъ не се схваща само въ математиченъ смисълъ, а процесъ самъ за себе си.

Въ настоящето есе ние ще си послужимъ съ нѣкои математични изрази, защото въ математиката ние се доближаваме най-близко и най-лесно до невеществената стойностъ на идеитѣ.

Започваме съ точката. Тя е най-първичниятъ безпространственъ, безизмѣренъ елементъ, който по нѣкакъвъ тайнственъ начинъ преброжда всички измѣрения и става тѣхна градивна сила. Въ своята сжщностъ математичната точка е безъ атрибути, безъ белези, и въ статично състояние. Тя не участвува въ свѣта, тъй като тогава тя не може да даде сигналъ за своето съществуване. Точката придобива огромно значение и започва да създава всичко останало само въ момента, когато почне движението, въ съвокупността на чиито моменти се ражда идеята за измѣрение. Въ сжщностъ, никой не може да си представи точката — тая математична абстракция, която живѣе отвънъ границитѣ на нашия свѣтъ. За нея ние можемъ да мислимъ, само следъ като се е появило движението. Нейното разпознаване, както и всичко останало въ свѣта става презъ единъ кинематиченъ процесъ. Идеята за точката е дошла тогава чакъ, когато е била осъзната идеята за линията. Тамъ, кждето имаме действие, ние знаемъ, че имаме отдѣлни съставлящи го моменти. Сливанетоъ съ тия моменти, значи сливане съ процеса. Бергсонъ въ своята философия за интуицията говори за такива процеси, които ако речемъ да разложимъ съ разума на тѣхнитѣ съставки, ще изчезнемъ въ небитието, защото загубваме връзката, а безъ нея елементитѣ на процеса сж еднакви и изчезватъ отъ реалността. Излиза отъ това, че структурата на елементитѣ е винаги нереална, а създаванитѣ отъ тѣхъ процеси сж реални, осезаеми, уловими. Такова нѣщо ние имаме въ материята, чиито съставни първични елементи сж невеществени, следователно непознати, а създаватъ познатата реалностъ — веществото.

Да се върнемъ при точката: за да започне своя животъ, както казахме, тя трѣбва да напусне статичното си битие и да започне движението. Ако при това движение тя не мѣни посоката си, образува правата линия. Законътъ на правата линия е законъ за едно опредѣлено по видъ нахълтване въ абстракцията на пространството, при

което имаме запазена една неизмѣнна посока. Ние съзнателно отбѣгнахме въ случая да споменемъ израза триизмѣрно пространство, защото това би било произволно и недобросѣвестно ограничение на пространството, което ние не познаваме и на което поради нашата ограниченостъ приписваме атрибута триизмѣрностъ. Ако имаме дарбата да се отдѣлимъ отъ жизнения си опитъ и да оеднаковимъ цѣлото си съзнание съ поменатото по-горе движение на точката, сегашната наша представа за свѣта щѣше да изчезне, триизмѣрността щѣше да се разпадне и свѣтътъ щѣше да се разтегли въ една права линия. По-точно казано, белези за тоя страненъ свѣтъ щѣха да бждатъ само ония отсѣчки отъ правата линия, които сж преминали презъ „нѣщата“ на свѣта и, които кой знае какъ изглеждатъ, но намъ се представятъ като отсѣчки. Правата линия ни дава и една своеобразна посока за мислене. Ние се връщаме при нея само ретроспективно и интуитивно откриваме, че нейна съставка е точката. Правата линия крие въ себе си по особенъ начинъ идеята за безкрайността, защото ние не можемъ да посочимъ конкретно никое мѣсто въ развитието на тоя едноизмѣренъ процесъ, който да наречемъ негово начало. Тая безконечностъ, на която всѣка точка отговаря на дадени условия, е своего рода праволинейна безконечностъ. Ние, които живѣемъ въ триизмѣрния свѣтъ, си представяме пространствената безкрайностъ като триизмѣрна, но ако нашето съзнание бѣше слѣто съ правата линия, нашата безкрайностъ щѣше да бжде линейна.

Въ геометрията при опредѣляне правата линия се казва „редица точки“, но това е едно статично опредѣление безъ идеята за движение, което има известна непълнота, защото, както вече споменахме, началото на разкриване всички видове пространства (континууми) започва и е възможно само съ движението.

Правата линия е най-късото разстояние между две точки. Тя е символъ на онова придвижване, при което се постигатъ бързо и безкомпромисно желанитѣ нѣща. Идеята за правата линия въ човѣка създава прѣкото, непознаващо тактъ, първично движение, което крие нѣкаква допотопна суровостъ, смѣлостъ и неизмѣнностъ. Правата линия не е за хитритѣ, дипломатитѣ и гѣвкавитѣ хора. Тя е линията, по която лъвътъ се втурва къмъ своята жертва, детето къмъ новата играчка, гладниятъ къмъ хлѣба. Тя е траекторията на свѣтлинния лжчъ. Слабитѣ, колебливитѣ и дипломатично построенитѣ не я познаватъ. Тя не може да бжде ось на жизнената имъ структура. Правата линия е поразяваща, студена и властна. Тя управлява кристалитѣ и е пжтътъ на инерцията въ природата.

Изобщо, правата линия, или както я наричатъ континуума отъ първо измѣрение, се простира и владѣе едноизмѣрния свѣтъ отъ отрицателната до положителната безкрайностъ.

Ако точкитѣ отъ една права линия, или иначе казано, ако отдѣлнитѣ мѣста отъ праволинейното движение на точката се придвижватъ въ посока перпендикулярна или каква да е друга посока, различна отъ първоначалната, тогава се получава единъ новъ свѣтъ и новъ начинъ за завладѣване пространството. Тоя свѣтъ е свѣтъ на равнината. Образуването на тая равнина е пакъ дѣло на точката, която освенъ праволинейното еднопосочно движение е опознала и перпендикулярното му направление. Въ това положение, първоначалната точка е вънъ отъ

едноизмѣрния свѣтъ. Тя има жгълъ на виждане спрямо него, до като бидейки въ правата линия, тя бѣше загубена и погълната отъ нея. Всѣка точка отъ правата линия е пленникъ на последната, и до като не я напусне, тя не може да я „осъзнае“. Цѣлостна представа за свѣта отъ първо измѣрение може да има тогава, когато осъзнаващиятъ елементъ (точката) е вънъ отъ него.

Точката, намираща се на равнината, има неограничена, двуизмѣрна свобода. Тя може да се движи въ всевъзможни посоки лежащи въ тая равнина, може да лжкатуши въ всички форми на единъ двуизмѣренъ произволъ. Равнината дава идеята за широта и просторъ. Тя е елементъ на чувствено разрастване, на безпредѣлно плъзгане въ страни, безъ углжбяване и височина. Точката ще владѣе по особенъ начинъ равнината, т. е. двуизмѣрното пространство, но никога не ще узнае сжщинския „смысль“ — сжщностъ на двуизмѣрния континуумъ, ако тя не го напусне. Геометрията на равнината има за свои елементи точката, правата, жгълтъ, трижгълникътъ, четирижгълникътъ, многожгълникътъ, окръжността и кржгътъ. Геометрията на равнината може да разреши най-сжществения проблемъ за разстоянието отъ точка до права.

Има хора съ равнинно съзнание. Тѣ всѣкога се разширяватъ и не съзнаватъ защо. Има хора, които трупатъ богатство, пари, материали, но никога нѣматъ планъ за тѣхното използване. Такива сж и тия, които дилятъ много и разнообразни преживѣлици, но само заради преживѣванията, които запълватъ времето, а не за мъдростта, която се добива отъ тѣхъ. Има човѣци, които могатъ да пребродятъ свѣта отъ полюсъ до полюсъ, безъ нищо да сж видѣли. Впрочемъ, това, което сж видѣли, стои като статична, безжизнена панорама въ тѣхното съзнание, или като илюстрирана картичка, когато нѣкой другъ човѣкъ отъ сжщиятъ тоя опитъ би могълъ да направи голѣмо творческо дѣло. Такива хора приличатъ на селянитѣ, които иматъ възможностъ да наблюдаватъ въ най-хубавитѣ часове на предизгрѣвната свѣтлина вълшебнитѣ багри по небето, но които никога нищо не сж видѣли, защото считатъ това за ненужно и безполезно. Хора съ такова двуизмѣрно съзнание се боятъ отъ дълбочината и изпитватъ неловко, граничащо съ неприятенъ страхъ чувство, когато се изправятъ предъ нѣкои отъ голѣмитѣ въпроси на живота. Разговоритѣ, интереситѣ, заниманията и срѣдата имъ сж подбрани така, че да тласкатъ времето, което отминава забавно, леко и епизодично.

Символично, първото измѣрение можемъ да уподобимъ на редица фази отъ развитието на единъ индивидъ или даденъ процесъ, при което отдѣлно изживѣнитѣ моменти се нареждатъ единъ задъ другъ така, че индивидътъ не може да има къмъ тѣхъ общъ погледъ. Той може да се връща къмъ тѣхъ само ретроспективно, по сжщия изминатъ пжтъ, като преповтаря изживѣлицитѣ, безъ да може да ги сведе въ нѣкаква системностъ.

Веднажъ, отъ единъ силенъ ударъ въ главата, при падане на ледъ, имахъ следната опитностъ: изкачвахъ се на планината като туристъ, съ мисълта да настигна моитѣ другари, които бѣха тръгнали преди мене. Не помня, какъ съмъ се подхлъзналъ съ неподкованитѣ си обувки и съмъ падналъ на едно мѣсто, което бѣше силно заледено. Добре, че носѣхъ каскетъ съ дебела подложка, и при удара не се

вмѣкваме понятието за времето. Не само това, ние слѣхмe времето съ пространството и не можемъ да ги отлжчимъ едно отъ друго, защото ако изключимъ времето, ние отричаме цѣлия описанъ по-горе процесъ и се връщаме къмъ точката — това безизмѣрно, несжществуващо начало. Ние не можемъ да си представимъ вече геометричното пространство безъ време, щомъ като това пространство е езвладѣно съ движение. За това триизмѣрниятъ свѣтъ, въ който живѣемъ и въ който сж пригодени съобразно съ развитието на човѣка неговитѣ сѣтива, се нарича време-пространственъ свѣтъ (континиумъ). Той е мрежата, въ която се вграждатъ събитията. На това мѣсто ние се докосваме до голѣмия въпросъ за време и пространство, надъ който сж си мжчили главитѣ философитѣ отъ всички времена. Ние нѣма да се спираме при него. Ще кажемъ само, че неговото разрешение се изплъзва всѣкога отъ човѣка, докато философската мисль е затворена въ границитѣ на рационалното мислене, щомъ като съвременната материалистична насока въ миросгледа на хората не желае и не може да се разпростре до свѣта на ирационалното, като допусне сжществуването на свѣтове съ по-горно измѣрение. Това би значило да приеме сжществуването на една иерархия отъ феномени, която се разпростира и надъ свѣта, въ който ние сме властни.

Въпрѣки че нѣма да се спираме при въпроса за време и пространство, ще споменемъ само, че модерната физика дава съвършено нови и оригинални насоки за философска размисль и ни се струва, че крайно време е за философитѣ да напуснатъ старитѣ и безплодни пжтища, които водятъ къмъ схоластика и игра на думи, за да тръгнатъ следъ смѣлата и победна мсьль на тая дръзка наука, която произведе цѣла революция въ класическитѣ принципи и достигна до неимовѣрни височини.

Да се върнемъ къмъ предишнитѣ си мисли. Ние живѣемъ опрѣли нашитѣ познателни способности въ границитѣ на тризмѣрния свѣтъ и смѣтаме, че то е всичко. Въ сжщностъ, ние сме прави, изхождайки отъ положението, че нѣмаме усѣтъ за нѣкакъвъ другъ свѣтъ съ по-много измѣрения, напимѣръ съ четири. Ние сме логични на пръвъ погледъ, защото не можемъ да откриемъ направлението на четвъртото измѣрение по геометриченъ пжтъ; защото нашата геометрия, на която сме подчинили свѣта, е най-много тризмѣрна. Къмъ четвъртото измѣрение, ни отвежда не само нѣкаква аналогия, но и едно вътрешно усѣщане, че свѣтътъ не може да бжде толкова ограниченъ и така непоследователенъ. Ако е вѣрно, че подъ насъ има по-нисши иерархии отъ сжщества, които не осъзнаватъ тризмѣрния свѣтъ, сигурно надъ насъ има реалностъ, чиято сжщина не осъзнаваме, защото тя е много надъ нашитѣ възприемателни възможности.

Лесно можемъ да се убедимъ, че едноизмѣрниятъ свѣтъ може да се осъзнае отъ сжщество, което се намира вънъ отъ правата линия, въ равнината — въ двуизмѣрния свѣтъ. Отъ тамъ лесно е да се обхване линията като цѣло, защото, както споменаваме и по-горе, бидейки частъ отъ правата, ние не можемъ да я осъзнаемъ. За да осъзнаемъ равнината или двуизмѣрния свѣтъ, ние трѣбва да се намираме въ тризмѣрния свѣтъ, и по аналогия, щомъ като разбираме последната ни даденостъ отъ природата — триизмѣрния ни свѣтъ,

значи, че нашето азъ живѣе въ единъ четириизмѣренъ континуумъ, скритъ отъ обективния разумъ, впрегнатъ въ триизмѣрната координатна система. Посоката на четвъртото измѣрение води къмъ ирационалното. Тя е по силовитѣ линии на мисълта, която отвежда къмъ нашето азъ — непонятното за мнозина влизане въ себесъщността, което се отдава на малцината и е даръ не на широката тълпа, а на знающитѣ. Всѣко загубване за външния свѣтъ е нахълтване въ свѣта на четвъртото измѣрение, но тъй като ние нѣмаме органи и опити за него, намираме се въ абсолютна тъмнина. Само сънищата смѣтно могатъ да ни подсказватъ нѣщо за него, но нашиятъ споменъ не може да ги заварди, или ако ги заварди, той ги коренно видоизмѣня, обличайки ги въ триизмѣрни форми. Както триизмѣрниятъ свѣтъ включва въ себе си и владѣе всички останали по-долни отъ него свѣтове, така и четириизмѣрниятъ включва и владѣе триизмѣрния и всичко по-долу. Както отъ триизмѣрния свѣтъ напълно и изцѣло може да се осъзнае двуизмѣрния, така и отъ четириизмѣрния свѣтъ триизмѣрниятъ е напълно овладѣнъ. Въ такъвъ случай, четириизмѣрното съзнание може да бжде едновременно навсѣкжде въ триизмѣрния свѣтъ. Поради това, ние лесно можемъ да проумѣемъ твърдението, че при четвъртото измѣрение една точка може да се намира едновременно въ центъра и върху периферията на една сфера.

Ирационалнитѣ и имажинернитѣ величини, като символи въ математиката, иматъ своето разрешение въ единъ другъ ирационаленъ имажинеренъ свѣтъ. Това, което тукъ е несъизмѣримо, тамъ е основна мѣрна единица. Въ такъва несъизмѣрима, чужда на нашата действителностъ форма, се явяватъ и много идеи, които ние привидно отхвърляме, но къмъ които властно и непоколебимо ни тласкатъ вътрешнитѣ сили на нашето азъ. По сжщия начинъ чужди, неприлѣгащи на външния порядъкъ на нашия животъ, се явяватъ усѣтътъ за вѣрата въ нѣщо върховно и всевластно, упованието въ сждбата, надеждата и редъ други нѣща, които играятъ толкова често сждбоносна роль въ живота ни. Поради това, да облѣче човѣкъ въ рационална форма тая своя вѣра е толкова трудно, колкото е трудно да се докаже въ свѣта на триизмѣрната координатна система едно събитие, извършено въ пространството съ четири измѣрения.

Нѣщата, които ние виждаме въ нашия свѣтъ, сж белези и сигнали за тия, които сжществуватъ нѣкжде въ своята истинска сжщностъ. Въ дескриптивната геометрия има специални начини, чрезъ две или три проекции да означаваме една точка. Нито една отъ тия три проекции не е самата точка. Точката сжествува въ дадено мѣсто въ пространството, — строго опредѣлено, а даденитѣ проекции сж указание за нейното истинско положение спрямо тритѣ координатни равнини. Ние трѣбва да познаваме законитѣ на проектирането, трѣбва да знаемъ цѣлата процедура на преминаване отъ пространство къмъ чертежъ, за да трѣгнемъ обратно по проекционнитѣ лъчи и да намѣримъ точката. Тя е въ другъ, въ триизмѣренъ свѣтъ, а сигналитѣ — нейнитѣ проекции, въ двуизмѣренъ свѣтъ. И нашиятъ свѣтъ е образъ на една друга реалностъ, но колцина сж тия, които познаватъ законитѣ, по които се отива къмъ сжщината на тия нѣща. Нима миражитѣ въ пустинята сж реалностъ? Само тоя, който владѣе законитѣ на оптиката, може да прослѣди явлението, и по хода на свѣтлиннитѣ лъчи, да съ-

образи, че това е измама — сигналъ на нѣщо, което съществува другаде и въ другъ порядъкъ.

Сжщината на нѣщата, които съставятъ цѣлокупността на нашия свѣтъ, се намира въ свѣта съ четири измѣрения. Хора, които иматъ шесто чувство, а такива въ свѣта не сж малко и ще бжде истинско невежество да отричаме това, иматъ усѣтъ за четириизмѣрния свѣтъ. Тѣ не могатъ да намѣрятъ словесенъ еквивалентъ, за да ни сродятъ съ него, защото обикновенитѣ хора въ това отношение сж въ абсолютна слѣпота.

Кои хора иматъ четириизмѣрно съзнание? Какви сж тѣхнитѣ стремежи? Ако приказвате съ такива, ще се убедите лесно, че въ живота имъ като ясна следа личи незадоволеностъ отъ конвенционалното обяснение на свѣта. Тѣ обичатъ да търсятъ духа на нѣщата. Тѣхъ не ги задоволява повърхностното и катадневното, защото чрезъ едно неуловимо прозрение тѣ усѣщатъ, че задъ видимия порядъкъ на свѣта лежатъ скрити отъ земнитѣ човѣшки очи великолепието, красотата и неотразимата хармония на други свѣтове, чието бледно отражение е нашиятъ свѣтъ. Едно мистично вглѣбяване въ душата на свѣта, въ ритѣма на цѣлокупния животъ, е отликата имъ отъ другитѣ хора. До като за широкия свѣтъ — за множеството, животътъ е суетна измама, бързопреходенъ сънь, за тия хора, които сами не знаятъ, какъ попадатъ въ центъра на причинитѣ, сжщиятъ тоя животъ е интервалъ отъ грамадното училище, презъ което минава нашата душа по пѣтя на безконечния развой. Тѣхнитѣ твърдения понѣкога сж „несъизмѣрими“ съ аршина на рационалното и не прилѣгатъ на нито една отъ мѣрkitѣ, съ които ние мѣримъ, преценяваме и осждаме постѣпkitѣ и събитията.

У тѣхъ най-често има една изясненостъ за всичко въ живота, безъ тѣ да знаятъ, отъ кжде идватъ тия обилни снопове свѣтлина. Тѣ изживѣватъ рѣдки мигове на далечна, непонятна за другитѣ радостъ, чиято красота надхвърля цената на всички земни богатства. За тия хора, които могатъ да заематъ, каквото и да е мѣсто по стѣпалата на земната иерархия, отъ каквѣто произхождъ и да сж,—защото тѣ могатъ да бждатъ учени, поети, занаятчий или земедѣлци, сжществува единъ идеалъ, да се слѣятъ съ върховната красота на Всемира и да направятъ туптежа на сърдцата си едно съ биенето на едно голѣмо свѣтовно сърдце, чиято любовъ като вълшебна кръвъ протича въ всички вселени и всички свѣтове.

На края искаме да спомнимъ, че има дни, въ които сме затворени по редъ причини между тъмнитѣ стени на стаята като въ затворъ, а вънъ кипи животъ, веселие и младостъ. Не бива да мислимъ, бидейки съ завързани очи, че всичко е тъмно и непрогледно. Достатъчно е нѣкога да падне тая превръзка или да излѣземъ отъ тъмния затворъ, за да станемъ веднага участници въ лумналия изобилень животъ.

Нѣколко думи върху съвременната психология

Въ настоящата статия искамъ да набелѣжа насокитѣ, въ които се развива съвременната психология. Преди, обаче, да премина къмъ излагане на основнитѣ проблеми, които интересуватъ съвременната психология, ще направя единъ бѣгълъ исторически прегледъ на нейното развитие като наука. Ще кажа, при това, по две-три думи и за основателитѣ и главнитѣ представители на новата психология.

Общо казано, психологията въ своето развитие минава презъ три фази¹⁾: спекулативна или метафизична, експериментална и сж-щинска или нова психология²⁾. Характерното за метафизичната психология е, че тя безъ да има достатъчно обективни данни за естеството на душевнитѣ явления се старае да ги обясни чрезъ разни теории и хипотези по чисто умозрителенъ пжтъ. Експерименталната психология, виждайки този недостатъкъ на спекулативната психология, си задава за целъ по пжтя на научния експериментъ да събере необходимитѣ данни, които да послужатъ като база за изграждане на една научна хипотеза, която да обясни душевнитѣ явления. Обаче, оказа се, че научниятъ експериментъ може да се приложи, почти изключително, къмъ най-низшитѣ душевни явления, именно усещанията. По-висшитѣ душевни процеси си оставаха все още загадка за експерименталната психология. Яви се нужда да се прибѣгне къмъ нови източници на психологично изследване. Медицинската практика насочи психологията къмъ тия източници. Медицината се натъкна, особено презъ войната, на маса случаи, които нито можеше да обясни, а камоли да лѣкува, придържайки се ъ своето физиобиологично схващане за произхода на болеститѣ. Тя трѣбваше да прибѣгне къмъ чисто психологично обяснение на чисто физически дефекти: като внезапно парализиране, ослѣпяване, изгубване на слуха, говора, кждето, обаче, тѣлесниятъ органъ на съответната способностъ си остава напълно здравъ. Тѣзи и други подобни случаи, да не говоримъ за нервнитѣ заболявания, като истерия, разни мании, необясними стракове, дадоха богатъ материялъ за изграждане едно ново психологическо обяснение на много отъ душевнитѣ, както и физически заболявания.

Пръвъ, който даде едно задоволително обяснение на известни душевни заболявания, както и необходимата психотехника за лѣкуването имъ, бѣ Сигмундъ Фройдъ. Роденъ въ 1856 год., той, следъ като свършилъ медицина, станалъ ученикъ на прочутия тогава лѣкаръ въ Парижъ, Шаркѡ. Последниятъ си служилъ съ хипнотизмъ при лѣкуване на истерия. Обаче, Фройдъ не останалъ за дълго при Шаркѡ. Завърналъ се въ Виена, той почва самостоятелно да прилага метода на Шаркѡ, обаче, остава незадоволенъ отъ постигнатия резултатъ. И не следъ дълго той почва по свой методъ да лѣкува душевнитѣ заболявания, като сжщевременно разработва собствена теория, за да обясни тия последнитѣ.

¹⁾ Виж. — „The Psychologist“ July 1937 страт. Understand is meant by Hie Neis Psychology“.

²⁾ Schmalhausen — „Wliyme misbelieve“

Идеята за „несъзнателното“ и преди Фройд се изтъкваше, обаче, той я задълбочи и ѝ даде едно точно определение. Тя стана основния камък, върху който се съградиха схващанията на Фройд, а по-сетне и тѣзи на новата психология. Въ глѣбинитѣ на душевния ни животъ, казва Фройдъ, се извършватъ известни несъзнателни душевни процеси, свършено независими отъ съзнателната ни воля. Тази сфера отъ нашия душевенъ животъ, където ставатъ тѣзи несъзнателни процеси, Фройдъ нарича „сфера на несъзнателното“. Методътъ, начинътъ, по който можемъ да се доберемъ до „несъзнателното“, това е психоанализата. И отъ тамъ Фройдъ и неговитѣ последователи се наричатъ психоаналитици. Нѣкои, и то неправилно, наричатъ новата психология психоаналитична. Споредъ англичанина Уилямъ Браунъ терминътъ „психоанализа“ трѣбва да се запази само за школата на Фройдъ. Като по-широкъ терминъ, който той препоръчва да се употребява въ новата психология, е „deep analysis“, който на български би могълъ по-свободно¹⁾ да се преведе психология на дълбокиѣ слоеве на душевния животъ.

Карлъ Юнгъ, макаръ и въ началото ученикъ на Фройдъ, по-сетне се отдѣля отъ него и разширява идеята за „несъзнателното“: отъ чисто „лично“, както е при Фройдъ, той го прави „колективно“. Както Фройдъ говори, че „никое наше преживяване, даже такова отъ най-ранно датство не се губи, а се съхранява въ „несъзнанието“ ни, така Юнгъ говори за расова несъзнателна паметъ, където се натрупватъ, складираатъ преживяванията на расата още отъ предисторически времена; тази, именно, расова несъзнателна паметъ оказва въздействие върху живота и проявитѣ на всѣки човѣшки индивидъ.

Адлеръ, единъ другъ бележитъ представителъ на новата психология, поддържа, че у всѣки човѣкъ е дълбоко заложена идеята за „ценностъ“. Всѣки индивидъ се стреми да осъществи въ своя животъ тази идея за „ценностъ“. Това осъществяване на идеята за „ценностъ“ става по пѣтя на правилното нагаждане на индивида къмъ общество, професия и полъ. Когато това нагаждане не може изцѣло да се реализира, Адлеръ говори за чувство на „малоценностъ“.

Следъ този бѣгълъ исторически прегледъ върху развитието на психологията, ще се спремъ да разгледаме функционирането на човѣшката психика, така както то се схваща отъ новата психология. Понеже смѣтамъ, че е невъзможно въ една кратка статия да изложимъ възгледитѣ на различнитѣ школи, които днесъ за днесъ съществуватъ въ новата психология, то азъ ще се придържамъ предимно къмъ гледището на англичанина професоръ Hardfield, изнесено въ станалото вече класическо негово съчинение „Psychology and Morals“ (изданието отъ 1930 год.).

Човѣкъ, споредъ Hardfield, е склоненъ да повтаря ония свои действия, които сж свързани съ чувството за приятно. Отначало той върши това съзнателно, а по-сетне тѣзи действия се почти автоматизиратъ, ставатъ до голѣма степенъ несъзнателни или се превръщатъ въ навици. Това, което става съ отдѣлния човѣшки индивидъ, се извършва въ голѣмъ мащабъ въ органическото царство. Тази реакция, която се е повтаряла въ продължение на редъ

1) „Mind and Personality“ by William Brown.

поколъния въ даденъ родъ или видъ, се превръща въ наследствено предразположение. При това не всички реакции се съхраняватъ въ родовата паметъ, за да се изразимъ съ езика на Юнгъ, а само онѣзи, които идватъ да оправдаятъ известна биологична целъ. Тази крайна биологична целъ е съхранение на рода, вида, расата, съхранение на отдѣлнитѣ растителни или животински царства и най-сетне съхранение на организирания, проявения животъ. Такива наследствени предразположения къмъ известни реакции по отношение на даденъ външенъ стимулъ и съ една опредѣлена биологична целъ, въ животинското царство ние наричаме инстинкти. Различни автори различаватъ най-разнообразни инстинкти, обаче, за по-голъма прегледностъ и простота на изложението, азъ ще се придържамъ къмъ разпредѣлението, което дава Weatherhead въ своята книга „Psychology and Life“ (изд. 1934 г.). Той разграничава три главни инстинкта: инстинктъ за самосъхранение, половъ и социаленъ, като всички останали инстинкти той ги нарича подинстинкти и ги причислява къмъ една отъ горнитѣ групи.

Проявяването на всѣки инстинктъ се съпътствува съ освобождаване на нервна енергия, което ние преживяваме като едно чувство, или да се изразимъ съ терминологията на Hartfield, като инстинктивна емоция. Когато инстинктивната емоция се насочи къмъ даденъ обектъ и се свърже съ него, като образува едно нераздѣлно цѣло, ние говоримъ за психологическа констелация. Тя се състои, както видѣхме отъ два елемента: единиятъ, инстинктивната емоция, е субективенъ и наследственъ, а другиятъ, обектътъ, о който се скрепва инстинктивната емоция е обективенъ и придобитъ. Въ психологическата констелация откриваме емоционаленъ, познавателенъ и волевъ елементъ, които сж тѣсно свързани помежду си и представляватъ, отъ психологично гледище, едно недѣлимо цѣло. Психологическата констелация представлява най-малата величина, която откриваме въ нашия душевенъ животъ.

Различаваме три вида психологически констелации: сентименти, диспозиции и комплекси. Сентименти и диспозиции имаме тогава, когато психологическата констелация се придружава отъ чувството на приятностъ; а когато тя се придружава отъ чувството на неприятностъ имаме комплексъ. Сентиментътъ е тази психологическа констелация, която остава въ ясното ни съзнание; щомъ като премине въ подсъзнанието¹⁾, ние говоримъ вече за диспозиция. Когато даденъ комплексъ премине въ несъзнанието подъ мощното довление на известно неприятно чувства, имаме потиснатъ комплексъ. Последниятъ е истинскиятъ причинителъ на всички душевни и органически разстройства на психична почва. И той, поради това, е обектъ на особенъ интересъ отъ страна на новата психология. Освенъ чрезъ разни душевни и тѣлесни разстройства комплексътъ се изживява и като сънища.

Не цѣлата инстинктивна енергия бива изразходвана посрѣд-

¹⁾ Подъ „подсъзнание“ разбираме тази областъ отъ нашия душевенъ животъ, кждето преминаватъ нашитѣ преживявания, следъ като тѣхното присѣствие не е вече нужно въ ясното съзнание въ дадения моментъ, отъ кждето, обаче, за разлика отъ „несъзнанието“, всѣки моментъ могатъ да бждатъ извикани въ връзка на ясното съзнание, щомъ като това се наложи.

ствомъ инстинктивната емоция — въ видъ на сентименти и диспозиции, или бива заприщана, подпушена, въ видъ на комплекси. Една частъ остава неизползувана, и нея ние изживяваме като пориви и неопредѣлени, неясни и ненасочени къмъ даденъ обектъ.

Сентиментитѣ, диспозицитѣ и осъзнатитѣ комплекси съставляватъ съзнателната човѣшка личностъ. Потистнатитѣ комплекси и поривитѣ съставляватъ несъзнателната човѣшка личностъ. Сцеплението между отдѣлнитѣ психологически констелации, които съставляватъ съзнателната личностъ става чрезъ съзнателна дейность, насочена къмъ известна цель; това наричаме съзнателна воля. Съвокупността пъкъ отъ всички неосъзнати първични сили, които водятъ началото си отъ неосъзнатата личностъ и се изразяватъ по единъ или другъ начинъ, наричаме несъзнателна воля. Дветѣ воли сж въ вѣчна борба за надмощие. Човѣкъ по такъвъ начинъ е раздѣленъ въ своята психическа сжщностъ на две личности, на два враждебни лагера, което психическо състояние ние изживяваме, като борба между доброто и злото начало у насъ, като гризене на съвѣстѣта, като изкушение на дявола, като раздвоение на мисълѣта. Докато съзнателната личностъ е обединена отъ волята, ние все още можемъ да устояваме на пристѣпнитѣ на несъзнателната личностъ, но щомъ като съзнателната воля отпадне, а то става, когато изгубимъ цель въ живота и станемъ равнодушни къмъ ударитѣ на сждбата, когато изпаднаемъ въ едно пасивно състояние, или пъкъ приспимъ съзнателната личностъ чрезъ упоителни срѣдства: несъзнателна воля взема надмощие и ние се подаваме на пристѣпнитѣ на злото, за което после само може да съжаляваме. Или пъкъ „несъзнателното“ се изразява по другъ начинъ, като запримѣръ ходене на сънъ, или пъкъ душевно заболяване. При известни тежки форми на душевно разболяване, това „обсебване“ на съзнателната личностъ отъ несъзнателната, може да бжде въ такава степенъ, че болниятъ да изгуби всѣкакво ясно съзнание и тогава имаме полудяване.

При тази борба между съзнателното и несъзнателното човѣкъ губи грамадна енергия, понеже отъ една страна подпушената енергия въ видъ на комплекси не може да се използва за съзнателни творчески цели, а отъ друга, за да се подтисне известна нервна енергия е необходима равно количество такава. Въ резултатъ на което тѣзи индивиди, които се подпушватъ, страдатъ отъ нервно изтощение, което по никой другъ начинъ не може да се обясни.

Тази изтощителна, бихъ казалъ братоубийствена война, която се води между нашата съзнателна и несъзнателна воля, може и трѣбва да се прекрати, като се изрови отъ дълбинитѣ на „несъзнателното“ обекта, предметното съдържание, въ което е съхранена известна инстинктивна емоция. Това става посредствомъ психоанализа на Фройда или посредствомъ „основния анализъ“ на Уйлиамъ Браунъ. Веднажъ изровено и изнесено въ ясното съзнание предметното съдържание на известенъ комплексъ, остава да се раздѣли, да се откъсне, да се дизасоциира инстинктивната емоция отъ даденото предметно съдържание и да се свърже съ новъ обектъ. Този обектъ, това предметно съдържание, тази цель въ живота, която извършва това по единъ най-пълненъ начинъ, наричаме идеалъ. Самиятъ пъкъ процесъ, Hardfield нарича „self-realisation“, най-близкиятъ преводъ

на български на който е „себеосжествяване“. Самото пъкъ афективно състояние, което изпитваме при този процес на „себеосжествяване“, той нарича щастие.

Идеалът, следователно, е най-високата цел, която човък може да си постави. За да бжде той единъ действителенъ идеалъ, трѣбва да обхваща, да включва въ себе си всички противоречиви стремежи, които могат да се зародятъ въ човѣшката душа. Въ основата на тѣзи стремежи лежатъ инстинктивнитѣ емоции, респективно инстинктитѣ. Следователно, истинскиятъ идеалъ трѣбва да примири и тритѣ инстинкта, които по-горе изтъкнахме: на самосъхранение, половъ и общественъ, които може още да разгледаме като любовъ къмъ личността и любовъ къмъ ближния, като подъ любовъ къмъ ближния подразбираме половия и общественъ инстинктъ. Половиятъ нагонъ смѣтамъ, че може да се разгледа като почва, върху която вирѣе и се развива обществениятъ; ето защо ги сливамъ въ единъ, а именно — любовъ къмъ ближния. Конфликтитѣ въ човѣшката душа произтичатъ именно отъ сблъскването на тѣзи две противоположни сили, които функциониратъ въ човѣка. Единственото сръдство да ги примиримъ това е любовта къмъ Бога. Богъ е духъ споредъ Христа, и живѣе въ всички хора. Живѣе, следователно, въ насъ, както и въ нашитѣ ближни. Като възлюбимъ Бога въ себе и, въ нашитѣ ближни, това разграничение на личността отъ останалия свѣтъ отпада и конфликтътъ, борбата въ човѣка между любовта къмъ себе си и любовта къмъ другитѣ изчезва. Виждаме, следователно, че въ основата на всѣки идеалъ трѣбва да лежи любовта къмъ Бога. При това, тази любовъ може да я схващаме само активно, като служба на Бога; иначе ще влѣзнемъ въ противоречие съ основния психологически законъ, споредъ който цѣлостта, интеграцията на личността се поддържа чрезъ дейность.

Въ заключение трѣбва да изтъкнемъ още една характеристика на истинския идеалъ — това е идеята за вѣчното, непостижимото.

Идеалътъ, комуто служимъ, трѣбва да е вѣченъ, непостижимъ, защото, ако нашиятъ идеалъ е граниченъ, ако е тлененъ, какво тогава ще стане съ насъ, следъ като го осжествимъ! Ние тогава не ще имаме повече целъ, къмъ която да се стремимъ, и тогава ще дойде смъртта. Така ние идваме до идеята за безсмъртието, която единствена може да ни даде единъ траенъ, нетлененъ, вѣченъ идеалъ, въ постигането на който ние постоянно се обновяваме, придобивайки по такъвъ начинъ „вѣчния животъ“.

Кр. В.

Ржката на Андре Меллонъ

успѣхъ въ финансовия животъ на Андре Меллонъ. Звездата на Аполоновия хълмъ свѣдоchi, въобще, за голѣми постижения въ живота. Тѣ могатъ да бждатъ постижения въ областъта на изкуствата, науката и пр., но винаги сж свързани съ материални успѣхи.

Единъ другъ умствено-динамиченъ на тюрель имаме въ Андре Меллонъ. Въ него умътъ преобладава надъ динамичното. Ние познаваме Меллонъ, голѣмиятъ финансистъ и богаташъ на С. А. Щати. Той е билъ вече единъ отъ най-богатитѣ хора въ свѣта, когато е билъ повиканъ да застане начело на финанситѣ на Съединенитѣ Амер. държави. По времето на президентитѣ Хардингъ, Кулиджъ и Хувъръ е билъ държавенъ секретаръ на съкровището. Презъ 1932 год. е билъ пратенъ като пълномощенъ министъръ въ Лондонъ.

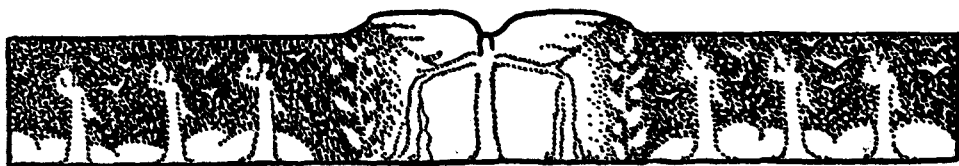
Звездата на Аполоновия хълмъ, непосредствено подъ основата на едноименния прѣстъ, както и клончето, което отъ линията на Сатурна се насочва къмъ Аполона, говорятъ твърде ясно за голѣмия

Ржката на Боби Джонсъ

тюрель. Линията на ума, която у чиститѣ умствени типове отива винаги къмъ лунната издигнатина, тукъ извива къмъ Марсовото поле.

Въ лицето на Боби Джонсъ, ние разпознаваме още на пръвъ погледъ двигателния натюрель. Въ неговото продълговато лице, силно развити форми (костна система) и мускули, се чете характера на човѣкъ съ дълбоко чувство къмъ дѣлото, къмъ което има едно непосредствено отношение. Въ него любовта къмъ дѣлото създава живата интуиция кое кога и какъ да направи. Джонсъ не е чистъ натюрель. Къмъ двигателното, динамичното у него се примѣсва и умственото — той е едно хармонично съчетание между двигателенъ и умственъ натюрель. Високото и пластично чело, носътъ и оживенитѣ отъ мозъка мускули на лицето му, говорятъ красноречиво за умствения дѣлъ въ неговия натюрель. На ржката му виждаме характерно потвърждаване на казаното вече — на неговия двигателенъ и умственъ на-

ИЗЪ НАШИЯ ЖИВОТЪ

Боянъ Боевъ

Разговори съ Учителя.

Красиви моменти отъ живота на Изгрѣва сж тѣй нареченитѣ разговори съ Учителя. Въ тѣхъ се зачекватъ често много важни въпроси. Всички тѣ сж високо идейни. Тукъ ще предамъ нѣкои отъ тѣхъ.

I. Днешниятъ моментъ

Красивъ пролѣтенъ день! Полянката на Изгрѣва. Небето чисто синьо. Изобилно слънце. Полянката покрита съ пролѣтни разнообразни цвѣта. Цвѣналитѣ дървета придаватъ неземенъ видъ на гледката. Снѣжнобѣлитѣ имъ одежди като че ли ни говорятъ за другъ единъ свѣтъ, свѣтъ на чистота, на красота, на хармония, който въ тоя моментъ е тѣй близо до насъ! Чувствуваме едно вътрешно сродство съ свѣта, който тѣ ни изявяватъ! Сиянието на тоя свѣтъ ни облъхва. Витоша е цѣла облъна съ слънчеви лъчи. Снѣгътъ още украсява челото ѝ.

Какъ тая приказна обстановка трепти въ съзвучие съ Словото на Учителя! Той е тукъ. Около него братя и сестри. Единъ го запитва:

— Какъвъ е смисълътъ на днешнитѣ страдания?

— Страданието идва, за да просвѣтнатъ хората и да разбератъ, че насилието и изобозъ методитѣ, които сж употребявали до сега, сж ги довели до това положение.

— Кой е изходътъ отъ днешното положение?

— Хората търсятъ своето лично спасение. Нѣкои мислятъ само за себе си. Егоизмътъ минава за спасение. Личното спасение едни го търсятъ тукъ, а други горе, страхувайки се да не отидатъ въ ада. А пъкъ адътъ може да бжде на всѣкъде. Адътъ може да бжде и на земята. Душевнитѣ терзания не сж ли терзания на ада?

А пъкъ има нѣщо по-велико, къмъ което хората трѣбва да се стремятъ. Това е Славата Божия, Царството Божие и изпълнение на Волята Божия.

— Какъ да се разбиратъ тия три нѣща?

— Тѣ иматъ обширно значение, засѣгащо всестранно цѣлокупния външенъ и вътрешенъ животъ. Но ще изтъкна само тая страна на тѣхната сжщина, която има прѣка връзка съ належащата нужда на момента.

Казано е: „Така да просвѣтнатъ дѣлата ви предъ челоуѣцитѣ, че като ги видятъ, да прославятъ Бога, който е на Небесата“. Това значи, че ние трѣбва да бждемъ сами Слава Божия! Славата Божия значи, да прояви човѣкъ всички добродетели: Любовта и пр. Царството Божие има връзка съ бѣлитѣ дробове, съ умствения свѣтъ.

Това значи, че всичкото знание да бъде достъпно за всички. Всички да могат да се ползват от него. Онова знание, което е нужно за изграждане живота на новото, да проникне въ широките маси, и тъй да почне съзнателният градеж на новите разумни форми на живота. А изпълнението Волята Божия значи: Земните блага да бъдат за всички. На всеки да му се даде това, което му се пада. Това е приложението.

— Кое е новото, което иде сега?

— Новото, което иде, е: Всички трябва да бъдем слуги! И това ново съзнание вече се ражда! Това е новата вълна, която ще преобрази свѣта. Това е смисълът на думите Христови: „Блажени нищи духомъ“. Какво е „нищи духомъ“? „Нищи духомъ“ е оня, който работи, за да уреди работите на всички и себе си оставя последенъ. Изворътъ на щастието е въ слугуването.

— Кое е нужното сега?

— Тия нови идеи трябва да преобразятъ съзнанието на съвременния човѣкъ. Народите да се споразумѣятъ и да се считатъ като членове на единъ домъ, като братя и сестри на едно общочовѣшко семейство.

Въ свѣта да ръководятъ най-добрите и най-умните хора. Това е синархията. Братство и единство трябва да се въдвори. Но затова сж нужни хора съ ново съзнание, съ ново разбиране на живота.

Единствената сила, която може да ни научи, какъ да живѣемъ, това е любовта.

Предъ васъ седи едно велико бъдеще. Тепърва имате да учите, какво нѣщо е любовта.

Безлюбието е слѣпо. Щомъ нѣкой не вижда, той е безъ любовъ. Азъ ви говоря за любовта, за да прогледнете.

II. Музиката

Вълните на пѣсенята се издигатъ надъ главите ни и заливатъ всичко наоколо. Тѣ отиватъ въ свѣта, за да занесатъ радостния зовъ, зовъ за красивия утрешенъ день. Всички сж въ мълчание, потопени въ вълшебния свѣтъ, въ който ни въведе тя. Следъ това става дума за музиката. Учителътъ казва:

— Новото въ свѣта е музиката.

Единъ запитва:

— Кой е изворътъ на музиката?

— Божествениятъ свѣтъ е свѣтъ на вѣчна хармония. Външния изразъ на тая хармония азъ наричамъ музика. Нѣкои считатъ музиката за забавление. Тя има връзка съ човѣшкото съзнание, но не съ обикновеното съзнание. Тя принадлежи на човѣшкото свѣрхсъзнание, на човѣшката душа и на човѣшкия духъ.

Музиката представлява красотата и хармонията на човѣшката душа. Всичко онова хубавото, красивото въ свѣта е свързано съ музиката. Като говоря за музиката, азъ подразбирамъ проявлението на човѣшката душа.

«Великото въ свѣта, то е това, което не може да се изрази. Това, което не може да се изрази, то е Духътъ. Духътъ е изявление на Незнайното. То е първото нѣщо. То е началото. Следъ това се изя-

вява душата. После идва хармонията, свещеният трепетъ. На четвърто мѣсто е принципътъ на поляризирането. А на пето мѣсто е принципътъ на ритъма въ свѣта.

— Кой е пжтътъ, който води къмъ истинската музика?

— Всички музикални хора трѣбва да иматъ красива душа. Душа, която не е красива, не може да прояви музиката. Когато човѣкъ е музикаленъ, той има свѣтлина. Безъ свѣтлина не може да се прояви музиката. Има и една вътрешна музикалностъ: Правилно да мислишъ — това е музика. Правилно да чувствувашъ — това е музика. Правилно да постъпвашъ — това е музика. Добриятъ човѣкъ е музикаленъ. Умниятъ човѣкъ е музикаленъ. Силниятъ човѣкъ е музикаленъ. За да може да пѣе човѣкъ, той трѣбва да има отличенъ умъ, сърдце, душа и духъ. Сърдцето ще даде онзи свещенъ трепетъ при пѣнието или свиренето. Умътъ ще даде оная външна хубостъ на формата. Душата ще даде изразъ, съдържание, а духътъ ще даде цена на всичко това.

Можешъ да свиришъ механично. А пъкъ може Божествената Душа да участва. Тогазъ ти влагашъ магнетизъмъ въ музиката.

— Кой сж постиженията на музиката.

— По-хубаво срѣдство за успокояване нѣма отъ музиката. Чрезъ музиката грубитѣ нѣща изгубватъ отъ своята грубостъ.

Има обикновена музика, музика на сѣнкитѣ. Но има една музика, която като се засвири или запѣе, всички нѣща се уреждатъ магически. Тогазъ вѣрата идва на мѣстото на безвѣрието, любовта — на мѣстото на безлюбието.

Като мислите за музиката, трѣбва да знаете, че при музиката се развиватъ всички добродетели и всички дарби. Тя е основата. Музиката е поощрение за развиване на всички ония дарби, които трѣбва да се проявятъ. Единъ художникъ, който не може да пѣе, не може да рисува. Като почне да пѣе, ще рисува хубаво. Това се отнася за всички други дарби.

Всички не сте еднакво музикални, понеже не сте работили. Нѣкои сж работили, а пъкъ други сега трѣбва да работятъ. Съединявайте се съ тия, у които музикалниятъ центъръ е развитъ, и туй ще ви ползува.

Ако дойдете до Божествената любовъ, всички ще бждете пѣвци!

За да дадешъ изразъ на музиката, трѣбва да знаешъ законитѣ на Идеалния свѣтъ!

Впечатления отъ Рила

И тъй, казвамъ ви: Създава се ново небе и нова земя. Всички вие трѣбва да бждете екскурзанти — да сте готови да тръгнете по пътя и да влѣзете въ новия свѣтъ. Ако искате да прогресирате и да влѣзете въ новия свѣтъ, който сега се създава, трѣбва да имате нови разбирания, трѣбва да престанете да мислите само за себе си.

Учителѣтъ

Онзи, който е билъ поне веднѣжъ на Рила, видѣлъ е красотата на нейната природа и е чулъ словото на Учителя, е придобилъ неоценимо благо. Въ сравнение съ това благо, богатство, слава, охолност и всички удобства на живота ще му се сторятъ незначителни.

А що може да се види на планината? — Тамъ вие ще видите Учителя на Всемирното Братство и неговитѣ ученици — хора, които се стремятъ къмъ новото, които искатъ да бждатъ „истински човѣци“. — Тамъ ще срещнете братя и сестри съ всеобемна душа, съ свѣтълъ, прозорливъ умъ, съ чисто, отзывчиво сърдце, съ благородна воля, насочена къмъ правене на добро. Това сж живи, пробудени души, способни да живѣятъ интензивенъ вътрешенъ животъ.

Вие ще почувствувате, че тамъ, въ висинитѣ, се разрешава велика задача, твори се новъ свѣтъ въ съзнанието на човѣка и се изгражда домъ за новото, което ще се роди въ недалечно бъдеще. Тамъ вие ще се докоснете до извора на живота и ще възприемете трептенията на други свѣтове. На тия височини се развиватъ сѣкашъ мощни токове, и чийто кракъ докосне тѣзи мѣста, не може да не почувствува чудотворното имъ влияние. Човѣкъ каточели се слива съ живата природа — защото тамъ всичко живѣе: и камъни, и вода, и въздухъ, и свѣтлина — и всичко говори на свой, символиченъ, езикъ. На тѣзи височини ние можемъ да разберемъ дълбоката, разумна работа на природата и да осъзнаемъ новото, що влиза въ свѣта. И слѣзли отъ тия планински висини, ние не можемъ да не възкликнемъ:

„Да забравимъ старото и да живѣемъ по новому — по начина, който Христосъ е показалъ!“

Учителѣтъ казва: „Проявете любовта на Христа споредъ разбирането на вашата личностъ, на вашата индивидуалностъ, на вашата душа, на вашия духъ! — И тогава ще се изпълнятъ думитѣ на Христа: „Азъ ще бжда съ васъ до скончание на вѣка“. Учителѣтъ казва още: „Всички хора живѣятъ вече въ скончанието на вѣка, защото скончанието на вѣка е край на старитѣ възгледи на човѣчеството и начало на новата ера на Любовта, край на насието и начало на мира и свободата, край на старото и начало на Новото“.

Дни на отливъ

Тъ не сж малко въ живота на човѣка. Тѣхъ ги има често и въ природата. Може би въ природата тѣ да идватъ по нѣкаква законѣрность, ала въ живота на хората, тѣ върватъ по пѣтя на ирационалното. Дни на отливъ въ живота на човѣка идатъ и когато цѣлата природа ликува отъ радостъ, когато слънце грѣе и птички пѣятъ и цвѣтя цвѣтятъ и пчелички весело брѣмчатъ и въздуха е изпълненъ съ утринна свежестъ и ароматъ. Нѣма законъ за идването на тѣзи дни на отливъ.

Тѣ сж дни на скръбъ, на вътрешенъ гнетъ, на потискане на чувствата, на безцелно напрежение на нервитѣ, на мозъчна неуясненостъ, на душевна безизходность. Дни на тъмнина. Никой не може да ги избѣгне. Тѣ сами идватъ. Станешъ сутринъ веселъ. Срѣщнешъ човѣкъ или животно или се случи дребно събитие въ твоя животъ, загубишъ разположение на духа, загубишъ сили и самообладание, загубишъ смисълъ. Тѣпа болка залегне въ сърдцето ти. Безцелна борба се зароди въ тебъ между смисълъ и безсмислие и въ кошмаръ се гонятъ мисли неоформени и смѣтни. И все тъмнѣе и тъмнѣе. Цѣлиятъ свѣтъ е лошъ, всичко ти е криво, всичко те преследва и ненавижда. Чувствуващъ се излишенъ на земята, неспособенъ да направишъ дори и най-малкото добро. Сякашъ всѣки ще те упрекне и когато прaviшъ добро.

Въ такива дни на отливъ, прибири се въ себе си и чакай безъ да губишъ вѣра въ самия себе, въ силата на твоя духъ. Не чопли нищо въ себе си и не взимай участие въ тия неясни и тъмни борби, що ставатъ вътре въ тебъ. Чакай съ пълно спокойствие. Не ходи въ такива дни никжде и не дири други хора да разрешаватъ твоитѣ собствени въпроси. Силата на човѣка седи тамъ, когато самъ разрешава всичко и носи своитѣ страдания. Въ дни на отливъ не дири приятелитѣ си. Защото ще ти се видятъ други, не въ истинската свѣтлина на гледане. Правъ е мждриятъ Соломонъ като казва: „не отивай въ дома на приятеля си въ день скърбенъ“.

Не сж малко скръбнитѣ дни, днитѣ на отливъ. Не почвай нищо тогава, защото не грѣе слънцето на твоя животъ.

Отливътъ въ живота на човѣка не е нѣщо откъснато отъ цѣлия останалъ свѣтъ. Загубването разположение на духа не се дължи само на грѣшки допуснати отъ самия човѣкъ. Има случаи, и тѣ сж най-много, когато разположението на духа се влияе отъ редица събития въ живота и природата. Човѣкъ е свързанъ съ свои близки, сродници, приятели; човѣкъ е свързанъ съ хора далечъ отъ него, ала сродни нему по устройство. Нарушеното равновесие нѣкжде по тази сложна верига отъ връзки, влече следъ себе си общо понижение на разположението на духа въ всички членове на веригата. Настъпва отливъ, демагнитизация. И колкото единъ членъ седи на по-далеченъ редъ отъ веригата толкова по-силно чувствува той тази детонация, която стига до него усилена.

Затова трѣбва въ дни на отливъ, когато човѣкъ навлѣзе въ празно пространство на своята вътрешна система, кждето се сблъсква въ шеметна борба цѣлия адъ, спокойно да доизчака новия изгрѣвъ на слънцето въ него.

Не вадѝ заключения за свѣта, живота и хората въ дни на отливъ. Защото ще сбъркашъ и създадешъ крива представа за всичко.

Не само беднотията създава условия за отливъ въ човѣшкия животъ. Наистина страданията и недоимъка сж лошъ съветникъ. Ала силата на духа стои надъ всичко. Недоимъктъ и страданията сж спънка за този, чието съзнание не е развито и гледа на живота само егоцентрично, безъ проникновение и разбиране и безъ жива вѣра.

Днитѣ на отливъ сж една жива необходимостъ въ живота на човѣка. Защото тѣ сж условие да се прибере човѣкъ въ себе си. Защото тѣ сж пжтепоказатели на всички отклонения отъ онзи пжтъ, който подържа вѣчно тока на свежестъта и творческия импулсъ.

Днитѣ на отливъ сж пжтеки, чрезъ които човѣкъ се добира до великата мъдростъ на живота.

Въ дни на отливъ прибири се въ скритата и свещенна стая на твоята душа, и ти ще видишъ самия себе си.

Утринната пѣсенъ

И всѣки день нашиятъ животъ се повтаря еднообразно и не-звучно — ставаме, хранимъ се, работимъ, спимъ и пакъ ставане, ядене, спане. Монотонно, понѣкога сиво. При повечето отъ случаитѣ, безъ радости, безъ възхищения, безъ вдъхновения. И животътъ тежи, чувствува се като бreme безгранично и вѣчно.

Ний живѣемъ все така еднообразно и безразлично. Съ много малко импулси, съ много малко стремежи и съ още по-малко постижения. Чакаме всичко да дойде все отъ вѣнъ.

Наистина, много радости, много импулси за творчество идатъ въ живота на човѣка все отъ вѣнъ, отъ природата, отъ живота на цвѣтята, на бубулечкитѣ, отъ чудния видъ на облацитѣ и синьото небе, отъ величието и мощъта на планинитѣ и отъ неизказуемата пѣсенъ на тихия вѣтрецъ или на бурята и дъжда. Ала човѣкъ има въ себе си много възможности да подържа единъ дълбокъ тонъ на вътрешна радостъ презъ всѣки свой день на живота. А радостъта, вътрешната радостъ прави човѣка крилатъ, — дава му толкова много сили, толкова сръчностъ и умѣлостъ, че цѣлия день, всичката работа на деня минава незабелязано. Деньтъ е смисленъ, животътъ пълненъ.

Вечеръ лягаме да спимъ подъ тежкия гнетъ на умората на дългия день. И спимъ безсъдържателенъ сънь. Защото е сънь само за отмора. Това е хубаво, ала е само необходимостъ. Ние трѣбва да лягаме да спимъ съ дълбокъ отзвукъ на радостъта въ нашата душа. Тогава нашиятъ сънь ще бжде смисленъ, обновителенъ и творчески. Ще се събудимъ наново съ радостъ, съ вътрешна лекота и съ пѣсенъ ще почнемъ новия день. Спонтанно, непринудено ще се лѣе утринната пѣсенъ на нашето пробуждане изъ нашитѣ уста. И цѣлиятъ день ще мине въ единъ дѣхъ съ низъ отъ бисери изнизани като дѣло на нашата ръка, на нашия животъ пропитъ, богатъ на радостъ.

Утринната пѣсенъ! Какъвъ смисълъ внася тя. Тебъ не ти се пѣе всѣки день. Ти често ставашъ скърбенъ, натъженъ. Та малко ли сж скърбитѣ на живота, малко ли сж неуспѣхитѣ и огорченията. Ве-

черъ лѣгашъ съ тѣхъ. Неможешъ да спишъ добре. Твоятъ сънь е морень и дваждъ по-тежъкъ. И животътъ ти на следния день става още по-тежъкъ. Има смисълъ утринната пѣсенъ. Станешъ — почни да пѣешъ. Съ думи или безъ думи. Дай просторъ на твоята душа. Излѣй тжгата отъ сърцето си и въ него ще се отвори мѣсто за малко радостъ, за малко обичъ, за повече свѣтлина. Тогава ще почнешъ да пѣешъ пѣсенъ на радостъ. Ще ти върви, цѣлъ день ще ти е свѣтло и добре. Богато разположение на духа ще озарява лицето ти.

Цвѣтята знаятъ едно велико изкуство. Знаятъ да пазятъ своята радостъ, знаятъ да се разцвѣтватъ сутринъ, когато слънцето изгрѣва, знаятъ да се къпятъ въ благодатна утринна роса. Това е тѣхната утринна пѣсенъ. Тѣ я пѣятъ всѣка сутринъ и затова сж пълни съ красота всѣки день.

Славеитѣ пѣятъ винаги преди изгрѣвъ-слънце. Така правятъ и други пѣснопойци измежду птицитѣ. И цѣлъ день вършатъ своята работа съ дълбока радостъ.

Съ своя изкуственъ животъ, само човѣкъ не знае да се разцѣфва и да пѣе сутринъ, пѣсни на хвалене, пѣсни на радостъ. А въ утринната пѣсенъ е смисълъта на живота. Въ първия тонъ, който ще издадатъ струнитѣ на твоя животъ всѣка утринъ се крие разковничето на твоята радостъ, на твоето творчество, на твоитѣ успѣхи, на твоитѣ слънчеви добродѣтели, на твоитѣ прави отношения съ хората и съ всичко въ природата

Утринната пѣсенъ! — Тя е смисления тонъ на великата симфония на всѣкидневието.

Пѣйте, пѣйте пѣсни, ангелски деца! — Пѣйте вие, чийто животъ е създаденъ за хармония, творчество и нестихваща радостъ.

Пѣйте пѣсни!

Е.

Дим. Антонова.

Какъ леко се върви на пѣтъ

Какъ леко се върви на пѣтъ,
когато ниви зеленѣятъ;
когато ручей текатъ
и славеитѣ пѣсни пѣятъ,
какъ леко се върви на пѣтъ!

Но какъ красивъ е този пѣтъ,
кога на горе възвишава;
когато езера блѣстятъ
и подъ мъгли се очертава
на шеметна височина върхътъ.
О, какъ красивъ е този пѣтъ!

Какъ леко се върви на пѣтъ,
когато слънце топло грѣе;
кога трепти една любовъ
въ душата ти и пѣе...
Какъ леко се върви на пѣтъ!

Но какъ е приказенъ свѣтътъ,
когато буря завилнѣе;
когато крепне ти духътъ
срѣдъ бурята и пѣе...
О, какъ красивъ е този пѣтъ!

Благодари!

Благодари, че иде зима,
че вжщи ще се приберешъ,
благодари, че огънь веселъ
въ огнището си ще кладешъ.

Благодари, че нѣкой пѣтникъ
ще те помоли да се сгрѣй;
и после той за благодарность
старинна пѣсенъ ще запѣй.

Благодари, че иде зима,
за да очаквашъ пролѣтъта;
че има огънь, за да слушашъ
ти на щурчето пѣсенъта.

Извива вѣченъ пѣтъ

Извива вѣченъ пѣтъ красиво,
Отъ свѣтлина е озаренъ.
Безспиръ по него обикаля
Земята — малка, тъмна топка.

На времето потока плавенъ
Една безкрайна низа носи:
Години, вѣкове, епохи —
И въ тѣхъ история потайна.

Човѣкътъ, пилигримъ залутанъ
Между земята и небето,
И той пѣтува, обикаля,
Отъ слънцето привличанъ вѣчно.

И взира погледъ той въ безкрая,
Въ почуда пита: кой написа,
Подъ толкозъ свѣтлина, тъй тъмна
Историята на земята!

Потока тиха пѣсень пѣе
И следва неизмѣнно пѣтя.
Въ душата на човѣка грѣе
Купнежа неприривенъ, свѣтълъ.

S.

Отзиви, вести и книгописъ.

Владиславъ Савичъ за богомилството

Въ в. „Отечество“, брой 783 отъ 27. XI. 1937 година е напечатана статия: „Чуждъ авторъ за България“, отъ която ще направимъ нѣкои извлечения, главно относно богомилството.

Югославскиятъ дипломатъ г. Владиславъ Савичъ, дългогодишенъ министъръ на Югославия въ Лондонъ, авторъ на нѣколко научни трудове по политически въпроси, писани на английски и издадени отъ познати издателски фирми въ Лондонъ и Нью-Йоркъ, е написалъ и книга за България, съ която е целелъ да даде на своитѣ съотечественици картината на българския животъ и творчество. Книгата е отъ 150 стр. и е раздѣлена на 10 глави. Това, което дава изключителна стойностъ на книгата, сж отъ една страна чиститѣ и благородни подбуди на автора, а отъ друга страна забележителното научно безпристрастие и честностъ, съ които г. Савичъ разглежда въпроситѣ,

Когато говори за богомилството, г. Савичъ казва: „Попъ Богомилъ е предшественикъ на реформаторитѣ Лютеръ, Калвинъ и Хусъ, които се явиха на историческата сцена нѣколко вѣка по-късно. Г. Савичъ въ книгата си казва, че първиятъ бунтъ противъ всѣки гнетъ е дѣло на българи, че тѣ сж дали първитѣ жертви на кладата за свободата на съвестта, че нѣколко вѣка преди Хуса въ 1100 година въ Цариградъ е изгорѣлъ на кладата, построена на Хиподрома, Василий, високообразованъ българинъ отъ оная епоха (богомилъ). Неговото твърдо държане предъ палачитѣ е изумило всички присѣтствуващи. Много столѣтия преди Галилей да изрече своето „E pur si muove“ (При все това земята се върти), Василий прояви сжщата твърдостъ. Авторътъ цитира Щросмайера, който признава заслугитѣ на българитѣ за духовното прераждане на Европа, защото богомилството, като движение на гордата човѣшка съвестъ, която се бори да срути оковитѣ на потисничеството, роди косвено европейския ренесансъ.

Изъ духовното движение въ Гърция

Въ Атина въ 1923 година се е основало „Гръцко общество за психични изследвания“. Представителъ на това общество сега е д-ръ по медицината Ангелосъ Танаграсъ, бившъ санитаренъ инспекторъ на флотата. Членове на това общество сж видни учени: напр. проф. Вореасъ, проф. Кацарасъ, проф. Ливьератосъ и пр. Това общество почна да развива по-голяма дейностъ, откакъ бившата му председателка направи едно дарение на Обществото. По случай десетгодишнината на обществото е издаденъ Юбилеенъ сборникъ, отъ който може да се проследи живота на обществото въ течение на първитѣ десетъ години. Почетни членове на обществото сж Анри Берг-

сонъ, Айнщайнъ, Оливеръ Лоджъ, проф. Хансъ Дришъ, Морисъ Метерлинкъ, проф. Казамали и пр. Обществото издава месеченъ органъ, въ който се разглеждатъ следнитъ въпроси: Психичнитъ явления. Указания за съществуването на една творческа съзнателна сила. Указания за съществуването на душата и за нейното безсмъртие.

Четвъртиятъ международенъ конгресъ за психични изследвания се състоялъ въ Атина въ 1930 година подъ председателството на проф. Хансъ Дришъ, единъ отъ виднитъ представители на неовитализма. На конгреса сж присъствували проф. Оливеръ Лоджъ, проф. Остеррайхъ и пр.

Въ редакцията се получи и книгата на д-ръ Танаграсъ: „Le Destin et la chance. Un agent nouveau influençant la vie humaine. La psychobolie humaine“.

Радостно явление е все по-голѣмото засилване на духовната вълна въ разнитъ страни. Това е признакъ за навлизане въ една нова фаза на човѣшкото съзнание и на културата изобщо.

Дружество „Славянска мисълъ“ въ Бѣлградъ.

Получи се въ редакцията позива на това дружество. Съ горещи думи се апелира въ позива за взаимно опознаване и сближение на славянскитъ народи, за да могатъ последнитъ да изпълнятъ своята общочовѣшка културна мисия. Въ позива се апелира да се образуватъ такива дружества въ разнитъ славянски държави или да се обновятъ сжществуващитъ вече дружества, като се влѣе единъ новъ духъ въ тѣхъ. Въ позива се споменава между другото за мнението на Шпенглера, споредъ когото импулсътъ за нова култура ще излѣзе отъ славянството. Цитира се мнението и на Достоевски за духовната мисия на славянството.

„Dans le royaume de la nature vivante“

Sofia, 1937. Страници 107. Цена 25 лева.

Това представлява френския преводъ на книгата „Въ царството на живата природа“ отъ Учителя. Съ радостъ съобщаваме на читателитъ си за това спретнато издание. Доставя се и отъ редакцията.

LA VIE POUR LE TOUT

La loi de la socialisation des biens communs.

De nos jours, on ne considère pas la vie dans son ensemble, mais partiellement. On ne l'examine pas historiquement, dans son développement cosmique, mais dans ses moments distincts. Les hommes se sont limités dans le cadre étroit de la vie individuelle, la vie des parties, et c'est là qu'ils cherchent le sens suprême de chaque existence. Aussi les individus, quoique groupés — par la force d'une loi biologique — en familles, en sociétés, ont-ils toujours la tendance de rentrer dans la coque de leur personnalité. Mais comme une vie purement personnelle et se suffisant à soi-même est absolument impossible dans la nature, les individus séparés s'unissent en sociétés, formant ainsi de nouvelles et plus grandes unités qui, fidèles au principe égoïste, s'enferment de nouveau dans la sphère de leurs intérêts particuliers. Et les hommes continuent à se diviser, à donner naissance à des sociétés distinctes, des nationalités distinctes, des religions distinctes, passant, de la sorte, des formes de l'égoïsme personnel aux formes de l'égoïsme collectif.

Il est vrai que la différenciation des organes et systèmes distincts ayant des fonctions déterminées, est une loi du monde organique; mais la différenciation n'implique pas la séparation, l'isolement. On entend par là l'unité de fonctionnement, la coordination, la hiérarchie des formes et des fonctions par lesquelles se manifestent la grande diversité et l'harmonie de la vie. L'isolement au contraire est l'expression de cette monotone uniformité où cesse toute création, toute croissance.

De nos jours, les gens sont tombés dans l'état indifférent de l'uniformité. Ils répètent continuellement les mêmes idées. Ils tournent sans cesse leurs regards vers le passé, vers ces choses qui non seulement ont été, mais ont cessé d'exister, vers ce qui a été vécu et survécu. Ils cherchent les biens de la vie dans les chemins battus complètement encombrés par les insuccès sans nombre de tant de races et de peuples ayant vécu avant nous. Et jusqu'au jour d'aujourd'hui, malgré le témoignage éloquent de l'histoire, les hommes n'ont pas compris que la violence, l'injustice, l'arbitraire personnel suscitent la même réaction. Ils ne croient pas à l'existence, dans la Nature, d'une Justice suprême qui assigne à chacun sa place. Sans remonter haut dans l'histoire, nous avons des exemples très vivants encore de l'action de cette loi dans le passé récent des peuples européens. En 1871, lors de la guerre franco-prussienne, l'Allemagne, qui avait vaincu, imposa à la France de très lourdes contributions. Mais pendant la grande guerre européenne, les rôles changèrent: la France victorieuse chargea l'Allemagne du fardeau écrasant des réparations. Si l'Allemagne avait d'abord agi équitablement, la France eût fait de même. Il est évident que l'injustice ne peut donner naissance qu'à l'injustice. Si les peuples de l'entente voulaient faire régner la vraie paix et se conformer à la sage loi qui agit en ce sens dans la Nature, ils ne devaient imposer aucune sorte de réparation. L'unique chose qu'ils eussent pu faire, c'était d'obliger les vaincus à leur rembourser les dépenses, mais sans les soumettre à d'onéreuses contributions. Si les peuples européens avaient agi de la sorte, ils auraient eu de tout autres résultats. Ils auraient évité une nouvelle guerre

qui maintenant, malgré tous les efforts, paraît devoir éclater — comme conséquence fatale d'une paix injuste. Ils violèrent la loi et prolongèrent par là la période des guerres, tandis que d'après le plan, la guerre de 1914 devait en clore le cycle.

N'ayant pas observé la loi de la Nature, les peuples européens ont rétrogradé vers la vie isolée, qui s'enferme dans les formes de l'égoïsme collectif national, au lieu d'aller progressivement vers la réalisation de la fraternité parmi les peuples.

Quoi qu'il en soit cependant, les peuples seront enfin forcés de reconnaître qu'ils sont indissolublement et organiquement liés, donc pas seulement de façon mécanique, par la force des intérêts politiques et économiques toujours très fluctuants. Ils doivent reconnaître que tous les peuples — petits et grands — ont les mêmes droits sur la terre; que chaque peuple a le droit de vivre d'après les exigences intérieures de la mission historique pour laquelle il a été appelé sur la terre par la Nature Vivante.

On soutient cependant encore en général que chaque peuple ne doit vivre que pour lui-même et aspirer à devenir fort et riche fût-ce au détriment des autres.

L'idée que chacun doit vivre pour soi est l'idée de la vieille vie. Et, malgré tout, elle disparaît, cette vieille idée, irrévocablement. L'idée que chacun doit vivre pour le Tout — voilà le grandiose fondement de la nouvelle vie, de la nouvelle culture. Cette idée fondamentale réorganise présentement toute la vie de l'humanité. Le monde actuel passe à une nouvelle forme. Une nouvelle morale se crée. Cette nouvelle morale dont le premier commandement est „la vie pour le Tout“, modifiera radicalement le monde. Aussi l'humanité ne peut-elle se servir aujourd'hui des moyens qu'elle employait jusqu'à ce moment. C'est absolument impossible! Quand, dans un passé lointain, le monde des animaux fut créé, il avait à sa base un autre principe, une autre morale, différente de celle qui agit dans le monde des hommes. Avec l'homme, une nouvelle morale parut dans le monde.

L'humanité entre maintenant dans une nouvelle époque. Elle passe de l'époque de la création mécanique à l'époque du développement organique, du stade de la transformation mécanique à celui de la renaissance intérieure de l'être. Et c'est parce que les hommes passent du processus mécanique au processus organique de la vie collective, qu'ils ont à subir de si grandes souffrances. Aujourd'hui, tout homme ayant commis quelque faute se reconnaît immédiatement coupable d'une certaine transgression et le trouble l'envahit, la souffrance le torture.

Toute la race blanche et ses fils spirituellement les plus élevés même ressentent au plus intime de leur être un trouble profond, une tourmentante anxiété. Cet état est d'ailleurs naturel car il est celui d'une femme en travail d'enfant. Et les grandes souffrances qu'endure la race blanche, indiquent qu'elle est près de donner le jour à une sublime idée. C'est de la race blanche précisément que naîtra la sixième race — la race des hommes de l'amour. Et plus les souffrances augmentent, plus nous approchons du moment de la délivrance.

Tous les trésors acquis par les races antérieures — y compris la race blanche — passeront à la sixième race. Et les hommes comprendront

alo s qu'ils constituent un tout dans le perpétuel développement des races et des peuples. Ce qui a été acquis par tous les peuples de tous les temps et époques historiques sera en partage à chacun séparément. C'est le grand processus de la socialisation des biens communs, qui existe dans la Nature Vivante. La Nature a un certain plan quant à la socialisation des biens, mais ce plan est appliqué selon une loi très sage. On a saisi, de nos jours, cette idée de la nature — car c'est la grande et iuteiligente Netnre qui est et restera la source de toutes les idées, — mais on la conçoit plutôt de façon mécanique.

Il est clair par conséquent que chaque homme — si l'on y regarde de plus près — taravaille au relèvement collectif de toute l'humanié, et toute l'humanité travaille pour chaque individu en particulier.

Cette idée, qui a inspiré et inspire encore en leur oeuvre les plus illustres fils de l'humanité, deviendra un jour — par la force de la socialisatiou des biens — une idée propre à tous les habitants de la terre. Et alors s'établira cet ordre qui est le rêve des gens d'aujourd'hui et qu'ils s'efforcent de réaliser, mais par des moyens si pitoyables, des moyens si peu appropriés au cas. A la base de ce nouvel ordre sur la terre se trouvera le principe qui est également à la base du monde cosmique — la vie pour le Tout.

Редакцията доставя книгитѣ:

ЛИЦА И ДУШИ

(Физиогномични портрети)

отъ ГЕОРГИ РАДЕВЪ срещу 30 лева.

„ЛѢКУВАНЕ ЧРЕЗЪ ЦВѢТНИТЪ ЛЖЧИ“

отъ А. ОСБОРНЪ-ЙИВСЪ срещу 20 лева.

ДВНАДЕСЕТА ГОДИШНИНА

на сп. „ЖИТНО ЗЪРНО“

Открита е подписка за записване абонати за ДВНАДЕСЕТА годишнина на сп. „ЖИТНО ЗЪРНО“, която почва отъ Януарий 1938 год.

Абонаментътъ остава и занаяредъ 80 лв. — най-малкия за тоя родъ списания.

Редакцията на сп. „ЖИТНО ЗЪРНО“ постоянно се стреми да подобри списанието, да обогати неговото съдържание. То, обаче, разчита на подкрепата на своитъ абонати. Нека тѣ не само на време да платятъ абонамента си, а и да запишатъ всрѣдъ своитъ приятели и познати поне по още единъ абонатъ. Нека посѣятъ поне едно „ЖИТНО ЗЪРНО“! Това е една благородна работа, която и тѣхъ ще възнагради.

„ЖИТНО ЗЪРНО“ работи за изграждане на единъ новъ миросгледъ, отъ който ще се роди бждещата култура на братството между човѣцитѣ. Ето защо, който разпространява списанието, спомага за разпространяване свѣтлината на Новото Учение, спомага за насаждане на новото семе, което Сѣ ячѣтъ така обилно прѣска.

Всичко се изпраща на адресъ: „ЖИТНО ЗЪРНО“
Пощенска кутия № 270 — София

Суми се пращатъ чрезъ пош. чекова смѣтка № 1597
Всѣка изпратена сума трѣбва да бжде придружавана съ писмо.

Adresse de la revue occulte: „JITNO ZERNO“
Boîte postale № 270
SOFIA (Bulgarie)

Abonnement pour l'étranger 150 Levas ou 2 Doll.
